

Интервю ► 14
Прехвърлянето на парите от пенсионните фондове не е обсъдено с тях

София Христова, изпълнителен директор на ПОД „Алианц България” АД

Тема на деня ► 4-5

И държавни, и железни...

pari.bg
Пари

Понеделник

18 октомври 2010, брой 197 (5008)

USD/BGN: 1.38820

▲ +0.09%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.40890

▼ -0.09%

Българска народна банка

Sofix: 365.09

▼ -0.58%

Българска фондова борса

BG40: 112.87

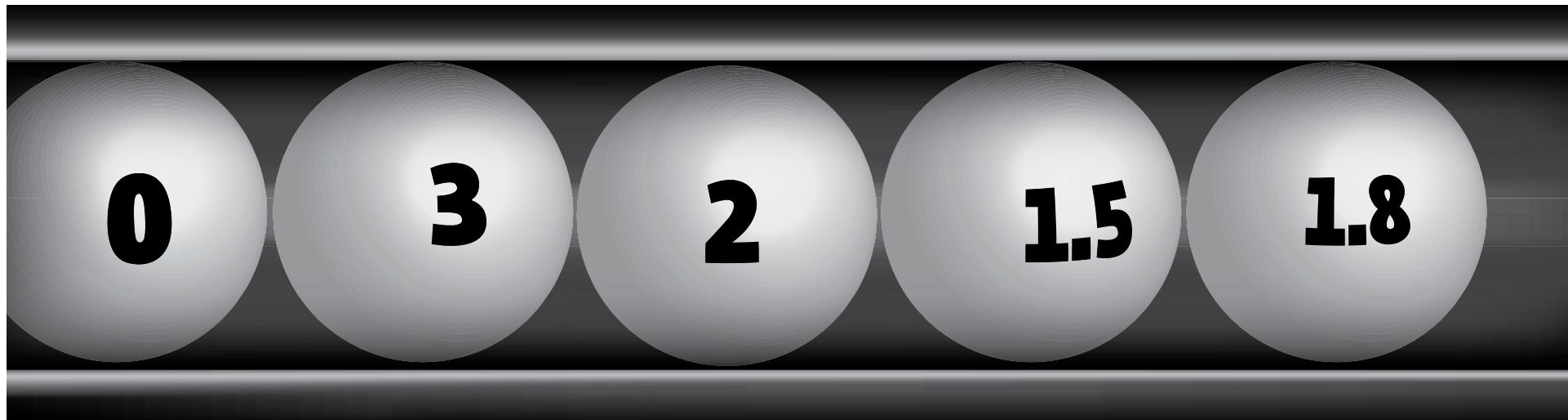
▼ -1.37%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

ПОСЛЕДНОТО ИЗТЕГЛЕНО ЧИСЛО Е 1.8

Правителството се отказа от предложенията си по пенсионните промени. Работодателите все пак се съгласиха осигурителната вноска да бъде увеличена с 1.8%. Реформата обаче беше отложена с години. Много години. Вдигането на пенсионната възраст е планирано за... 2024 г. И въпреки това разговорите продължават ► 6

Новини ► 8-9

Държавата се разплати експресно със служебните защитници

Компании ► 11

И „Гранд хотел Варна” слиза от борсата

Пари и работа ► 20-21

Самонаетите в ЕС са стимулиращ фактор при криза

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Ханелоре Крафт

За пръв път жена оглави Бундесрата - Горната камара на германския парламент, в която са представени отделните провинции. Социалдемократката Ханелоре Крафт, премиер на провинция Северен Рейн-Вестфалия, единодушно бе избрана за председател. Тя ще встъпи в длъжност на 1 ноември. Крафт сменя досегашния председател на Бундесрата Йенс Бьорнзен, който е министър-председател на провинция Бремен.

Губещ
Цветан Цветанов

Всяка неделя ще има протестни митинги на полицаи от различни областни дирекции. Най-големият протест е предвиден за 7 ноември. Той ще е пред сградите на министерството и на правителството. Полиците искат от министър Цветан Цветанов и от правителството по-добра материална база, редовно заплащане на извънредния труд и т. н.

Мнения

► По темата „Защо Турция ни трябва в ЕС“
► Турция не трябва да бъде в Европейския съюз поради няколко причини. Тя се намира в Азия. Тя е мюсюлманска държава и ще създаде големи проблеми в Европа, там няма права на жените. Тя е завладяла незаконно Кипър и Кюрдистан.

kojo kalev

► Турция е светска държава от почти век, чиито закони дават равни права на мъжете и жените, и повечето турци, които познавам, са свестни, почтени, толерантни и здраво работещи хора.

mixer

Коментар

Колко пари дадохте за асфалт и пенсии

Филупа Радионова
philippa.radionova@pari.bg

”Решенията за дефицита са до болка познати, очевидно тъпи и като цяло неадекватни

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

pari.bg Топ 3

1 Защо Турция ни трябва в ЕС? Повече пазар в Европа, повече демокрация в Турция - присъединяването на Южния ни съсед към Европейския съюз е сделка, изгодна и за двете страни

2 Дянков вижда балансиран бюджет на НОИ през 2015. Сметката излиза с повишаване на осигуровките с 1.8% от 2011 и вдигане на стажа от 2013

3 Венецианската комисия одобри проектозакона „Кушев“. Според комисията проектозаконът е оръжие за борба с организираната престъпност и корупцията

Преди няколко месеца, в разгара на пролетно-летния ремонтен сезон, кметът на София Йорданка Фандъкова даде едни пари за закръпване на дупки. Част от тях бяха изхарчени за ремонти по улица „Цар Симеон“ в отсечката между „Христо Ботев“ и „Опълченска“. В момента тази отсечка е тотално разкопана. Сменят тръби. После ще дадат едни други пари, за да асфалтират наново. Знам как ви звучи тази история. Както и на мен - тъпа, неадекватна и безкрайно позната. Освен това, ако някой е забравил, тези „едни“ и „други“ пари са наши и ваши. Така де, стига да си плащате данъците.

Сега. Едни наши и ваши пари в повече ще пълнят още едни дупки. Тази голямата, в бюджете

та на НОИ, и още по-голямата - в големия бюджет. Идеите за паричните потоци са няколко и са изключително оригинални.

Вариант първи. Прехвърлят парите от резерва на здравната каса в големия бюджет и го харчат по свое усмотрение за най-важното. Може да са пенсии, ама може и някой друг дефицит. Парите са събрани през годините от излишъка на касата, с други думи от здравните вноски.

Вариант втори. Прехвърлят парите от пенсионните фондове. Това са тези пари, които ви отчисляват от заплата, за да може някой ден, като се пенсионирате, да имате още нещо към малката сума, която държавата ще ви отпусне.

Вариант трети. Вдигат осигурителната вноска, понеже в НОИ има дефицит, а той се отразява на дефицита на големия бюджет. А и не стигат парите за пенсии.

Знам как ви звучат тези истории. Като на мен. Тъпи, неадекватни и познати. Освен това мога да отгатна за какво се сещате първо. За държавната администрация. За това, че МВР се хвали с 50 млн. лв. в бюджета отгоре, Министерството на културата също се хвали с 10 млн. лв. отгоре, скоро още някой ще се похвали.

След чертата остава следното - даваме пари, за да пълним бюджета. Правителството решава, че щом е позакърпило

положението, значи може наново да го разкопае, и раздава пари в повече, там където трябва да се съкратят. И понеже така остават други дупки, решава да вземе още от парите ни и да ги разпредели по тях. А след половин година положението ще е същото. В същото време отлага важните решения, като увеличаването на пенсионната възраст, за 2024 г. Това означава, че същите тези проблеми ще бъдат на дневен ред и тогава. И през всичките години дотогава. Всеки път до болка познати, очевидно тъпи и независимо от икономическата ситуация като цяло - неадекватни. И въпросът, поне за мен, е - колко пари дадох за асфалт и не можеше ли да са по-малко и по-смислени? **□**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирслав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Аманас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

Марина УЗУНОВА - 4395864
marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Като десноцентристка партия ДСБ може да има критика към ГЕРБ, но сме доволни, че БСП е извън властта

► Екатерина Михайлова, зам.-председател на ДСБ

Число на деня

7-10

► млн. лв. допълнително от данък сгради и макс. смет трябва да влязат в бюджета на София от откритите недекларирани имоти от полетите на НАП

Серьезный прогресс

Руски ултиматуми, пари, тръби и газ

Проектът за „Южен поток” ще бъде ускорен. Под натиска на Москва

България и Русия се договориха за ускоряване на проекта за газопровода „Южен поток”. Още следващия месец ще бъде подписано споразумението за създаване на съвместната проектна компания, която ще направи анализите и ще построи тръбата. Премиерът Бойко Борисов призна, че „ускоряването” е станало под натиска на Русия. Това се случва само десет дни, след като с Турция беше договорено бъдещата газова връзка да е с параметри, които да й позволят да стане част от „Набуко”. Решението беше определено, като първа „практическа” стъпка към реализацията на конкурентния на „Южен поток” газопровод. Ден преди българо-руската среща пък Москва подписа меморандум за намерения с Румъния за сътрудничество по „Южен поток”. „Те много ясно и точно ни казаха - или почват с нас да строите, или ние през 2015 трябва да пуснем газа. Румъния е готова да ни заобиколи”,

► Шефът на „Газпром” Алексей Милер показва, че е доволен от преговорите

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

обясни Борисов. Тезата със заобикалящото България трасе не е нова и Русия и преди я е използвала за натиск.

Нямаше време

От лятото насам преговорите за руския газопровод са тясно обвързани и с пре-

говорите за нови газови договори. Още през юли енергийният министър Трайчо Трайков призна, че сделката е именно ускоряване на „Южен поток” срещу по-евтин газ и евентуално отпадане на посредниците при договорите с „Газпром”. При срещата с председателя на управителния съвет на руския газов гигант Алексей Милер в петък обаче не останало време за темата с договорите, обясни Трайков. Според него предстои активна работа по създаването на проектна компания за газопровода и чак когато тя вече бъде факт, т. е. поне след месец, ще продължат и разговорите за доставките. Два от трите договора през посредници изтичат в края на тази година. Енергийният министър обаче обясни, че българската страна води преговори и в посока промяна на сега действащите договори. Това вече се случи през юли, но според Трайков може да се очакват още отстъпки. „Това е малко като прогнозата за времето, но в следващите седмици дръжте едно ухо отворено”, каза министърът.

Голямо постижение
Постигнато е съгласие - мно-

зинство в съвета на директорите да има българската страна. Председател на борда също ще бъде българин, обяви Трайчо Трайков. Не е изгледен обаче въпросът с взимането на решения. „Има въпроси, по които руската страна има оправдано очакване да има влияние при вземането на решението, затова в споразумението ще има изключения за вземане на решенията с обикновено мнозинство”, каза Трайков. Както българският превес, така и компромисът за взимането на решения обаче са формални, тъй като акционерното участие на двете страни е равно - 50:50. Друг основен въпрос - за цената на проекта - също

не е изяснен. Енергийният министър обясни, че цената ще стане ясна, след като бъде готово инвестиционното проучване, което ще направи проектната компания. Първоначалната оценка беше за 10 млрд. USD за цялото трасе, но в края на юли руският енергиен министър Сергей Шматко обяви, че милиардите поскоро ще бъдат 20. Предвижда се газопроводът да бъде изграден от руската компания „Газпром” и италианската Eni. Двете обаче имат подписано споразумение с френската EDF, която трябва да влезе в проекта с 20%, а другите две да останат с по 40%.

Филипа Рагунова

Воду ме, Партийо

► На 47-ия си конгрес БСП обяви, че ще спре похода на ГЕРБ към „монополизация на властта” и ще даде „отпор на авторитарните тенденции в управлението”. Лидерът на партията Сергей Станишев постави за цел постигането на добри резултати в кметските и президентските избори следващата година. Искането за извънреден конгрес, на който да бъде избран нов председател, беше отхвърлено

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Райфайзен
БАНК
Твоята лична банка

Кредит за малък и среден
Бизнес

ФИКСИРАНА ЛИХВА ЗА ПЪРВАТА ГОДИНА

7,0% в евро
8,5% в лева

За остатъчния период лихвата е плаваща и се определя на база на 3M EURIBOR за кредити в евро/3M SOFIBOR за кредити в лева, плюс надбавка. Промоцията важи за фирми, отговарящи на определени от банката критерии, при срок на инвестиционните кредити до 15 г. и на оборотните кредити до 3 г. и е валидна за искания за кредити, обезпечени с недвижим имот, подадени до 31.12.2010 г.

0700 10 000 Vivacom • 1721 M-tel и Globul • www.rbb.bg

И държавни, и железни...

ЗАЩО ВЛАКОВЕТЕ НА БДЖ МОЖЕ ДА СПРАТ?

18 МАЙ 2010 Г.

ШЕФЪТ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ "ЖЕЛЕЗОПЪТНА АДМИНИСТРАЦИЯ" (ИАЖА) СИМЕОН АНАНИЕВ ЗАБРАНЯВА ДВИЖЕНИЕТО НА ЛОКОМОТИВИ И ВАГОНИ С ИЗТЕКЛИ 5-ГОДИШНИ СЕРТИФИКАТИ.

14 СЕПТЕМВРИ 2010 Г.

СОФИЙСКИЯТ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ПОТВЪРДИ ЗАПОВЕДТА НА АНАНИЕВ.

28 СЕПТЕМВРИ 2010 Г.

БДЖ ОБЖАЛВА РЕШЕНИЕТО НА СОФИЙСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД. ОЧАКВА СЕ РЕШЕНИЕ НА ВАС.

4 ОКТОМВРИ 2010 Г.

В 7.50 Ч МЕЖДУНАРОДЕН ПЪТНИЧЕСКИ ВЛАК ОТ БЕЛГРАД ЗА ТУРЦИЯ И БЪЛГАРСКИ СЛУЖЕБЕН ВЛАК СЕ СБЛЪСКВАТ ЧЕЛНО МЕЖДУ ДРАГОМАН И ДРАГОИЛ. УВОЛНЕНИ СА ТРИМА СЛУЖИТЕЛИ НА БДЖ.

БДЖ не пропуска да плаща за застраховки, които може да се окажат невалидни. Разхищението на парите на данъкоплатците засега не предизвиква интереса на властта

Абонираното за скандали държавно дружество БДЖ е на път да стане център на още една шумна изненада - застраховките на локомотивите и вагоните може да се окажат невалидни. Въпреки че за тези застраховки компанията плаща немалки суми, и то редовно. Без необходимия сертификат за безопасност обаче тези застраховки може и да не бъдат изплатени. Каквото и да се случи. Странното в тази история е, че въпреки своите затруднения държавните БДЖ не пропускат вноските по застраховките. А в ръководството на компанията знаят много по-добре от всеки друг, че тези пари отиват на вятъра. Тази история е още по-скандална на фона на загубите на компанията, които няколко правителства покриват с парите на данъкоплатците от години насам.

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

За съжаление и с действителността. Въпреки че превозвачът не се умори да отрича, че по-голямата част от влаковете са неизправни и рядко минават технически прегледи, инцидентите от последните години говорят друго. Имаше пострадали, имаше и загинали. Тук логично идва въпросът - ако влаковете нямат сертификати за безопасност, които се издават от външен орган, който осъществява технически прегледи, дали превозвачът ще получи обезщетение от застраховка в случай на инцидент? Отговорът е: не се знае.

Някакви застраховки за някакви пари

Застраховката е един от трите задължителни документа, с които БДЖ трябва да разполага, за да извършва превози. Така пише в Закона за железопътния транспорт. Останалите два задължителни документа са лиценз и сертификат за безопасност. Според представители на застрахователния бранш обаче държавният превозвач няма

да получи обезщетение по застрахователната полица, ако влаковете са технически неизправни. Това прави твърде неоправдано харченето на пари за застраховки, когато сертификатите за безопасност не са налични. Позицията на застрахователната компания на превозвача - "Алианц" АД, е, че в някои случаи полицата изисква наличието на сертификат за безопасност, в други случаи не изисква. Това означава, че застрахователят си запазва правото да не изплати обезщетение при инцидент, ако бъде установена техническа неизправност по релсовото превозно средство. "Има много тънкости в полиците, които юристите трябва да проверят, за да кажат кое ще бъде платено и кое не", коментира за в. "Пари" изпълнителният директор на "Алианц" Пламен Ялъмов.

Добра новина поне за пътниците

Дали имат или нямат сертификат обаче е без значение за железниците в случай на инцидент с пострадали пътници. Последната катастрофа край Драгоман не беше свързана с повреда в подвижния състав и затова в този случай изплащането на обезщетение на пострадали не е пряко свързано с наличието на сертификат за безопасност на вагоните. По закон държавният превозвач е длъжен да сключва два вида застраховки - за

страховка "Живот", която се изплаща на пострадали при инциденти, и застраховка "Имущество", която покрива щети по товарните и пътническите композиции в полза на държавната компания. Липсата на сертификати за безопасност не е пряко свързана с първия вид застраховка и не е причина пътниците да не получават пари от застраховката си, стига да представят билет. Съгласно наредбата за пътническите превози БДЖ е задължена да застрахова пътниците за сумата 20 хил. лв. Независимо от обстоятелствата, при които е възникнал инцидентът, пострадали винаги получават обезщетение, чийто размер се определя според щетите. За вагоните обаче не е така. И колкото и да са пострадали

след инцидент, собственикът им може и да не получи стотинка обезщетение по застраховката, ако не се е снабдил преди това със задължителните сертификати за безопасност.

Малки тайни

Държавната компания БДЖ отказва да съобщи какви са сумите, които плаща всяка година за застраховка на локомотиви и вагони. Със сигурност обаче става дума за милиони. Колко точно са тези пари било търговска тайна. Поне така звучи официалният отговор. Изпълнителният директор на "Алианц" АД Пламен Ялъмов допълни, че застрахователно обезщетение може да бъде отказано и по още една причина - ако БДЖ не плаща редовно дължимите застрахователни премии.

Възможно е, биха си помислили много хора. Все пак БДЖ е в затруднено финансово състояние. Оказва се обаче, че БДЖ няма проблем с вноските въпреки затрудненото си финансово състояние. Въпреки загубите, които тежат на държавата, т. е. на всички нас. В тази ситуация редовното изплащане на застрахователните премии, без да се спазват изискванията по полицата, е поредното наливане на пари в нищото. Или в нечий интерес. До днес фактите са следните: БДЖ редовно плаща за застраховки, от които няма нужда. Редовно.

И още един факт - БДЖ притежава малко над 5% в застрахователното дружество "Алианц" АД и има договор с него, без да е проведена обществена поръчка. Въпросите май станаха още повече.

И харчим както си искаме

5 ОКТОМВРИ 2010 Г.

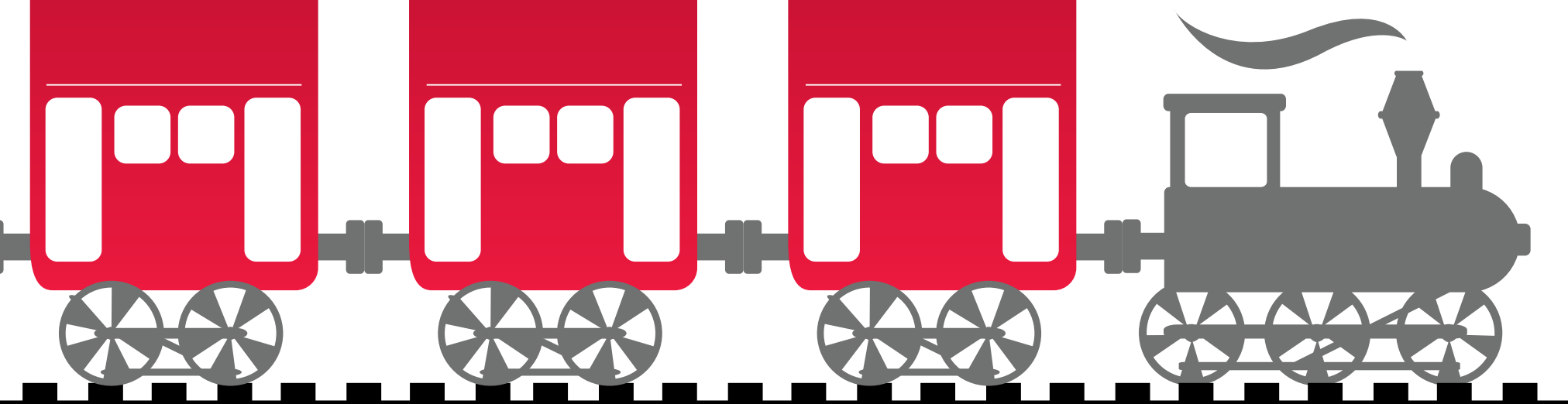
РЪКОВОДИТЕЛЯТ НА ИА "ЖЕЛЕЗОПЪТНА АДМИНИСТРАЦИЯ" СИМЕОН АНАНИЕВ Е ОСВОБОДЕН ОТ ДЛЪЖНОСТ ОТ ТРАНСПОРТНИЯ МИНИСТЪР.

12 ОКТОМВРИ 2010 Г.

РЕСОРНИЯТ ЗАМ.-МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА КАМЕН КИЧЕВ ОБЯВЯВА: "ВЛАКОВЕТЕ НА БДЖ НЯМА ДА СПРАТ."

13 ОКТОМВРИ 2010 Г.

БДЖ ПРАВИ ПОКАЗЕН ТЕХНИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД ПРЕД ЖУРНАЛИСТИ НА ВЛАК ВЪВ ВАГОННО ДЕПО "НАДЕЖДА", ЗА ДА ПОКАЖЕ, ЧЕ ВЛАКОВЕТЕ СА БЕЗОПАСНИ.

Отворен финал

Българските държавни железници получават огромни средства годишно от държавата, а през последните години постоянно са на загуба. Само за миналата година от нашите пари към превозвача са отишли близо 400 млн. лв. Публично огласената причина компанията да откаже да сертифицира локомотивите и вагоните си на всеки 5 години е липсата на пари.

Става дума за 6 млн. лв. на всеки 5 години. Сумата била непосилна, защото компанията била в тежко финансово състояние. Въпреки това същата компания не пропуска да изплаща редовно премиите по застраховки за вагоните и локомотивите си. Застраховки, които може да се окажат невалидни. Но отиват в компания, чийто съсобственик е БДЖ.

Тази история не е от нор-

малните. Проблемите тук са поне няколко: кой и как управлява БДЖ, спазва ли правилата, кой печели от неспазването на правилата и докога всичко ще продължава да бъде непрозрачно. Държавното управление засега не си дава вид да се интересува от отговорите на тези въпроси. И продължава да субсидира една напълно неадекватна на пазарните условия структура. **П**

Един друг бизнес

Отношенията между железопътния превозвач и застрахователната компания са обвити в мистерия. Освен като клиент и застраховател двете дружества са свързани и по друг начин - БДЖ е акционер в „Алианс“ АД. Според търговския регистър държавната компания притежава 202 500 акции, което се равнява на 5.6% дял в застрахователната компания. „БДЖ е акционер в нашето дружество и има интерес да сключи

полиците при нас, тъй като всяка година ние им даваме дивидент”, обясни Пламен Яльмов. Какви са сумите на изплатените дивиденди от последните години също се оказва търговска тайна...

В решението на БДЖ да избере именно „Алианс“ за застраховател, след като получава дивидент от дружеството, има някаква икономическа логика. Но не трябва да забравяме факта, че железниците все пак не са частна компания. Като

компания, субсидирана от държавата, БДЖ е длъжна да избере своя застраховател, след като проведе обществена поръчка. Такава няма. Пред в. „Пари“ шефът на застрахователното дружество Пламен Яльмов обясни, че отношенията между двете компании датират от 90-те години и спазват законите. „Юридически всичко по сключването на договора между „Алианс“ и БДЖ е чисто”, коментира Яльмов. **П**

Нарушения Скандали, скандали

► След направен одит в национална превозвач за периода януари 2007 - септември 2009 г. като най-скандален договор беше определен този за доставката на 30 рециклирани спални вагона от Германия. За него беше повдигнато обвинение срещу бившия шеф на БДЖ Христо Монов. Според експерти

сделката е ощетила държавата с почти 10 млн. EUR, като цените на вагоните са били значително завишени - 550 хил. EUR, при реална цена от 217 хил. EUR. Още по-скандален факт е, че у нас са доставени 12 вагона, от които 6 излизат много бързо от експлоатация поради повреда. Германската фирма отказва да достави останалите 18 вагона, въпреки че авансово е получила 85% на сто от цената на договора, който е на

стойност 16.2 млн. EUR. ► Сред гръзи известни скандали беше и този, при който един от бившите шефове на железницата - Олег Петков, и двамата представители на транспортното министерство в УС на БДЖ - Георги Петърнейчев и Константин Илиев, са купили автомобил „Фолксваген Фаeton“ с пари на компанията. Луксозният автомобил, чиято цена с екстрите е към 130 хил. лв., е купен за представителни нужди на БДЖ.

Жилищен кредит ФЛЕКСИ

Жилищен кредит Флекси

Контролът е във ваши ръце

С новия жилищен кредит **Флекси** вие можете да регулирате месечните си плащания като:

- Намалявате вноските си наполовина
- Увеличавате вноските си двойно
- Пропускате една вноска годишно

Жилищен кредит **Флекси** се адаптира към вашия начин на живот.

Необходима е застраховка на ипотеканото имущество, ГПР е 9,12% при 45 000 евро кредит за 30 г. В рамките на една календарна год. намаление до 50% и/или увеличение до 200% на ануитетните вноски се допуска до 2 пъти за общо не повече от 6 мес., а освобождаване от плащане - за не повече от 1 мес., при условие че кредитът е погасяван редовно 12 мес. след пълното му условияне и текущата погасителна вноска е до 120% от размера на контролна вноска, изчислена на базата на първоначалния размер и срок на кредита и текущата лхва.

Postbank

Член на Eurobank EFG Груп

www.postbank.bg

0800 18 000

Правното име на Пощенска банка е Юробанк И Еф Джи България АД

Вноската за пенсия се увеличава с 1.8%

Бъдещето на професионалните пенсионни фондове се оказва ябълката на раздора между правителството, работодателите и синдикатите

Осигурителната вноска за пенсия от догодина се увеличава с 1.8 процентни пункта. За това се договориха на неформална среща вчера работодатели, синдикати и представителите на правителството. Най-спорният доскоро въпрос се оказа най-сигурното засега решение. Официално тристранният съвет ще се събере във вторник. Не е сигурно обаче, че тогава ще бъде постигнато съгласие по другите конфликтни точки, а те не са малко.

Спечелена битка

Държавата е възприела предложените от синдикатите промени за повишаването на осигурителния стаж и на пенсионната възраст. Така държавата предлага от 2015 г. осигурителния стаж да започне да расте с по 4 месеца годишно, докато за мъжете стане 40 години (при сегашни 37), а за жените - 37 години (при сегашни 34). Очаква се това да бъде постигнато до 2024 г. От същата година пенсионната възраст да се увеличава с по 6 месеца годишно, докато стигне 65 години за мъжете и 63 години за жените. В момента те се пенсионират съответно на 63 и на 60 години. Синдикатите настояват увеличението на стажа за работници от първа и втора категория да започне от 2017 г. „Ако това не бъде възприето, няма да се съгласим и на увеличаване на стажа за останалите работещи от 2015 г.“, категоричен е и.д. председателят на КНСБ Пламен Димитров.

Работодателите обаче смятат, че увеличаването на осигурителния стаж и на пенсионната възраст трябва да започне по-рано. „Щом сега има безработица заради кризата, ако икономиката започне да се развива така добре, както се прогнозира за следващата година, след време отново ще имаме недостиг на човешки ресурси“, мотивира се председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев.

Реверанс

Държавата обаче направи някои отстъпки и пред исканията на работодателите. Това стана още в петък. „От 2012 г. се връща старият начин на плащане на обезщетенията за болнични“, съобщи Евгений Иванов, изпълнителен директор на КРИБ. Това означава само първият ден да бъде плащан от работодателя в размер 100%, а от втория ден НОИ да плаща 80% от възнаграждението.

Превеждането на вноската в размер 0.1% към Гаранционния фонд за обезщетение на работниците при фалит на предприятието ще се замрази за три години. Това се приема от всички социални партньори, защото във фонда са натрупани над 200 млн. лв. - достатъчно за целта, за която е създаден.

Люти спорове

Ябълката на раздора вчера се оказаха професионалните пенсионни схеми. „Далеч сме от съгласие по темата за бъдещето на частните пен-

сионни фондове“, призна след срещата финансовият министър Симеон Дянков. Единият от вариантите е НОИ да продължи да плаща за ранно пенсиониране на работили в първа и втора категория още една или максимум две години. Другият вариант бил да се събират повече средства в частните пенсионни фондове, за да се изплащат пълни пенсии на ранно пенсиониращите се, но за целта пенсионната вноска трябва да се увеличи с повече от 1.8 процентни пункта. Понеже вноската не може да се увеличи повече, има вариант събраните пари от професионалните фондове да постъпят в специален фонд в НОИ, като институтът доплаща за пенсията на работниците, които са се осигурявали в частните фондове.

„Догодина обаче трябва се намери окончателно решение за бъдещето на професионалните пенсионни фондове“, обясни Васил Велев.

Още планове

С промени в осигурителния кодекс се предвижда още от догодина да се въведат три нива на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се в зависимост от техния доход. Те ще плащат по-високата осигурителна вноска върху праг от 450, 500 или 550 лв. В момента всички се осигуряват на 420 лв. Дебатът за вноските на полицаите и военните ще се води следващата година. „Във финансовото минис-

► Финансовият министър Симеон Дянков се надява трудните преговори да приключат тази седмица

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

терство са съгласни осигуровките на тези служители да започнат да се плащат от бюджета на съответното министерство всеки месец, а не както е сега - чрез обща държавна субсидия на три месеца“, обясни Иванов.

Представителите на бизне-

са са се отказали от настояването си догодина осигурителната вноска да се поделва поравно между работодател и работник. Синдикатите настояват да остане вариантът 60% от вноските да са за сметка на работодателите, а другите - за работниците.

Тази седмица тристранката трябва постигне съгласие по спорните моменти, защото правителството трябва да разгледа законовите промени, след което да ги внесе в парламента.

Мила Кисъва
Красимира Янева

Венецианската комисия одобри проектозакона „Кушлев“

► Комисията, оглавявана от Стоян Кушлев (вляво) вече ще има по-големи правомощия

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Експертите обаче не се произнесоха за създаването на спецсуд за организираната престъпност

Европейската комисия за демокрация чрез право (т.нар. Венецианска комисия) одобри проектозакона на Министерството на правосъдието за конфискуване на имуществото, придобито от незаконна дейност, съобщи министърът на правосъдието Маргарита Попова.

Ново оръжие

Според комисията проектозаконът за конфискуване на незаконно придобитото имущество е професионално разработен и е оръжие за борба с организираната

престъпност и корупцията. Последният вариант на проекта, който придоби популярност още като закона „Кушлев“, беше разкритикуван сериозно от юристи и правозащитници в страната.

Още права

Критиките бяха основно за огромните правомощия, които се дават на комисията „Кушлев“, която в някои аспекти надвишава дори правомощията на прокуратурата и полицията. Правозащитниците виждат проблем в това, че законът преследва доходите, придобити от незаконна дейност.

Идеята на закона е комисията „Кушлев“ да преследва доходи, придобити чрез

всякакви правонарушения, като е достатъчно да има само досъдебно производство срещу евентуалния нарушител. Досега имущество можеше да бъде отнето само след влязла в сила присъда за извършено престъпление, а комисията е длъжна да доказва престъпния характер на доходите.

Отлагане

Венецианската комисия обаче не се произнесе по промените в НПК и Закона за съдебната власт, които уреждат създаването на специализирани съдилища. Експертите имали нужда от повече информация за спецсуда, който трябва да гледа делата на организираната престъпност.

Ани Когжаубанова

Централната власт „без ангажименти“ към местната

Догодина общините ще разчитат основно на европроектите

Седмата среща на местните власти, която се проведе в края на миналата седмица в курорта „Албена“, не донесе добри финансови новини за общините. Без ангажименти към искането им за 50 млн. лв. повече от бюджета за 2011 г. (вж. карето) си тръгнаха представителите на Министерството на финансите и парламентарната комисия по бюджет и финанси. Кметовете обаче ще продължат преговорите за корекции в бюджета. Общините от доста време настояват да получат и процент от данък общ доход или от ДДС, за да разчитат на стабилни приходи по време на криза, но за това са получили категоричен отговор, че няма да се случи догодина. За сметка на това обаче предстоят промени в Закона за местните данъци и такси, които уж ще са съобразени с част от исканията на кметовете. Дебатите обаче предстоят.

В повече Какво искат общините

- ▶ За общинска администрация - с 14 млн. лв. повече
- ▶ За капиталови разходи - с

22.3 млн. лв. повече
▶ За изграждане и ремонт на улиците - със 7.5 млн. лв. повече
▶ За зимна поддръжка на улиците - 6 млн. лв.
▶ ОБЩО - 49.8 млн. лв. повече от бюджета за 2011

На масата за преговори

„Не можем да кажем, че сме доволни“, коментира за в. „Пари“ Гинка Чавдарова, председател на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ).

Оттук нататък предстоят поредни преговори за корекции в бюджета, както и за бъдещите промени за местните данъци и такси. „При внесен бюджет обаче и да настояваме, едва ли ще има тотална промяна“, примириха са се вече от НСОРБ. Иначе са доволни от обещанието изравнителните субсидии за 2011 г. да бъдат 240 млн. лв.

Европроектите спасяват 2011 г.

„Чака ни трудна 2011 г.

Трудно ще покриваме текущите си разходи и ще осигуряваме качествени услуги. Повече постъпления очакваме основно за сметка на европейските проекти“, коментира Чавдарова. Тя оценява като положително обещанието на министъра по управление на средствата от ЕС Томислав Дончев, че догодина местните власти няма да участват с 5% съфинансиране по европроектите си, а ще получават 100% грантове.

Чавдарова коментира, че ще настояват за следващия планов период технологично свързани проекти да попадат в рамките на една и съща оперативна програма и един управляващ орган, а да не се прави разделение според сектора, в който се извърш-

▶ „Чака ни трудна 2011 г. Трудно ще покриваме текущите си разходи и ще осигуряваме качествени услуги“, казва Гинка Чавдарова

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

ват конкретните дейности. В момента се случва така, че за ремонта на пътищата се получава финансиране от програмата „Регионално развитие“, а за ВиК системите

- по „Околна среда“, които са подчинени на отделни министерства и имат различни графици за подаване на проектопредложения. Това често води до абсурдни ситу-

ации общините да получават възможност първо да кандидатстват за реновиране на пътна настилка, а едва след това за нова канализация.

Дарина Черкезова

Чуждите инвестиции се свиха с 61% за година

Инвеститорите са оптимистично настроени чак за 2012 г.

Чуждестранните инвестиции от началото на годината до края на август са с близо 61% по-малко в сравнение със същия период на миналата година. Това показват данните на Българската народна банка (БНБ). Чуждестранните инвестиции намаляват всеки месец от началото на годината, а настроенията на инвеститорите остават негативни.

Според статистиката

От януари до август чужди компании са инвестирани в страната 835.9 млн. EUR. За същия период на миналата година тази сума е била 2.119 млрд. EUR. Само през август спрямо юли инвестициите са намалели със 17% и възлизат на 104.9 млн. EUR.

Най-голям е обемът на инвестициите от холандски компании. За периода януа-

777.9

▶ млн. EUR са изтеглили от страната австрийски компании за първите осем месеца на тази година

ри - август те са вложили в страната 1.157 млрд. EUR. Руснаците са инвестирани 134.1 млн. EUR, а от Кипър са дошли 119.1 млн. EUR. В същото време от началото на годината до края на август австрийски компании са изтеглили 777.9 млн. EUR, от Холандските Антили са изтеглени 102.4 млн. EUR, а отливът при английските компании е за сума от 97.9 млн. EUR. От централната банка обаче отчитат, че изтеглянето на инвестиции е заради плащания по вътрешнофирмени кредити.

Гласът на инвеститорите

Според инвеститорите индексът на инвестиционния сегмент, който се измерва от GS Research в партньорство с InvestNet.bg, в България е над средното равнище. За четвъртото тримесечие на годината индексът на инвестиционния сегмент е 52.1 пункта, а за третото тримесечие беше 46.1 пункт-

та. Въпреки че има леко покачване, инвеститорите не са много позитивно настроени, като не очакват подобряване на икономическия климат в страната. От Investnet.bg посочиха, че инвестиционният климат остава несигурен в краткосрочен план.

Светлина чак след две години

Очакванията на инвеститорите за следващата година също се влошават. През третото тримесечие индексът на инвестиционния сегмент беше 64 пункта, а през четвъртото той се понижава до 59.9 пункта. От Investnet.bg отчетоха, че въпреки спада инвеститорите са оптимистични за 2011 г. и това ще помогне за възстановяване на икономиката от кризата. Положителни инвестиционни настроения има за 2012 г. Според инвеститорите след две години ще има значително подобрение на инвестиционната активност в България. Индексът за след този период е определен на 68.7 пункта. „През 2012 г. България ще се отърси от негативните ефекти на глобалната икономическа криза и ще поеме по пътя на икономическата експанзия“, смятат инвеститорите, до които са се допитали GS Research и InvestNet.bg.

Рагослава Димитрова

Стилът вече не е въпрос на цена, а на избор!

Лимитирана серия Dacia **black line**
с бесплатно техническо обслужване*

Снимките са илюстративни.

3 ГОДИ
ГАРАНЦИЯ
или 100 000 км

DACIA
GRUPE RENAULT

DACIA Leasing

www.dacia.bg | **Достъпно пространство**

Еlegantните, здрави, надеждни Sandero, Logan и Logan MCV включват следното оборудване:

- Цвят металик
- Кожен волан
- Радио CD MP3 4x15 с регулиране от волана
- Климатик
- Черна маска на предните фарове (само за Sandero)
- Предни фарове за мъгла
- Електрически управляеми и отопляеми външни огледала в цвета на купето
- Борд компютър
- Предни електрически стъкла
- *Безплатно техническо обслужване за 3 години или 60 000 км според сервизния план на производителя.

Среден разход от 4,1 до 7,3 л/100км; Емисии на CO₂ при смесен цикъл от 108 до 169 г/км.

София: АЛИАНС АУТО, 02/975 70 80; АУТО ФРАНС 3000, 02/919 87 77; ЕСПАС АУТО, 02/937 60 200; ПЛОВДИВ: АУТО ТАШЕВ, 032/62 85 81; ОМНИКАР АУТО, 032/39 22 22; Варна: АУТО ЕКСПРЕС, 052/50 03 69; АЛИАНС АУТО, 052/50 50 35; Бургас: ОМНИКАР АУТО, 056/52 43 43; Русе: СТИБИС, 082/82 50 69; Стара Загора: ФУЛДА БЪЛГАРИЯ, 042/280 11 0; Велико Търново: ЕСПАС АУТО, 062/54 42 00; Плевен: КРОНОСТ, 064/83 55 18; Хасково: ФУЛДА БЪЛГАРИЯ, 038/60 42 11; Пазарджик: ТРАЯНА АУТО, 034/44 37 53; Благоевград: ТРАЯНА АУТО ЮГ, 073/83 23 21; Враца: ТИТ, 092/64 25 52; Монтана: НАЙД, 096/30 61 98; Силистра: ГОРДИНИ, 086/82 29 22

835.9

▶ млн. EUR са инвестирани чуждите компании от януари до края на август 2010 г.

Държавата се разплати експресно със служебните защитници

Министерството на правосъдието получи
обещаните 3 млн. лв., след като адвокатите
заплашиха да спрат правната помощ

Практиката на държавата да се разплаща само в краен случай и под натиск пролича и в казуса със служебните защитници. След като адвокатски колегии в страната решиха да спрат този вид правна помощ, обещаните 3 млн. лв. за хонорари експресно бяха преведени на правосъдното министерство. Сумата беше гласувана от

кабинета на 17 септември, но беше преведена от финансовото министерство едва миналия петък - близо месец по-късно. В същото време обаче адвокатите посочват, че дори и с разплатени задължения до края на годината ще се натрупат нови суми.

Разплащане

Заради забавените с месе-

ци адвокатски хонорари от държавата председателят на Върховния касационен съд Лазар Груев съобщи, че колегиите в големите градове спират излъчването на служебни защитници и това може да блокира правораздаването. Сигнал за това даде и Висшият адвокатски съвет, който разпространи открито обръщение до отговорните институции.

В него беше посочено, че адвокатските колегии в Благоевград, Варна, Видин, Враца, Кюстендил, Перник и Хасково вече са спрели служебната защита, а от понеделник (днес - бел. авт.) това ще направят и колегите им в София. Междувременно в петък председателят на Националното бюро за правна помощ (НБПП) Вася Илиева съобщи, че Минис-

терството на правосъдието вече е превело авансово 1 млн. лв. за служебна защита и така бюрото е покрило плащанията до април. „Останалите 2 млн. лв. трябва вече да са постъпили по сметката на министерството. Поне такова уверение получихме”, посочи тя. Според нея с тях ще се покриват разходите по служебни защитници до октомври, като срокът за разплащане е до края на годината. Така проблемите на адвокатите, ангажирани със служебна защита, се отлагат, но не се решават.

Адвокатите

Основното недоволство на адвокатските колегии в страната е свързано с безразборното назначаване на служебни защитници, което води и до проблеми със заплащането. Според адвокат Иван Чолаков, зам.-председател на Благоевградската колегия, тази процедура от изключение вече се превръща в масова практика. Адвокатите в района бяха едни от първите в страната, спрели излъчването на служебни защитници - още през септември. „Съдии, прокурори и дознатели гледат да назначат служебни защитници, без да правят имуществени справки, само и само производствата да вървят”, коментира адвокатът. Така

само в района на Благоевград исканията за служебни защитници през 2009 г. са нараснали над два пъти. Данните на бюрото за правна помощ показват ръст и в национален мащаб - от 38 хил. адвокатски отчета за 2008 г. през 2009 г. броят им е достигнал 47 хил. С подобен проблем се сблъсква и колегията в Хасково. Местни адвокати посочиха, че най-много искания за служебна защита идват от дознателите. Причината е, че районът е на две граници - гръцката и турската, и не са рядкост опитите за пренасяне на наркотици и нелегално преминаване. „Често самите митничари и граничните служби съветват нарушителите да търсят правна помощ”, посочи председателят на колегията адв. Добри Рангелов. Той също отчете ръст на исканията за служебна защита, въпреки опитите да бъдат ограничени. „За досъдебните производства например от бюрото за правна помощ разпространиха декларация, която се попълва от самия подсъдим. В нея той посочва желае ли правна помощ и че имущественото му състояние не позволява да наеме адвокат”, обясни Добри Рангелов. Колегата му от Благоевградската колегия Иван Чолаков обаче настоява за

Нормативно Тази помощ не е безплатна

► По закон служебна защита се назначава, когато гражданинът не е в състояние да си осигури адвокат. В тези случаи според Европейската конвенция за правата на човека държавата е длъжна да му осигури достъп до правосъдие, назначавайки служебен защитник. По закон право на тази услуга имат социално слабите, но служебен защитник се назначава и в случаите на задължителна защита, описани в Наказателно-процесуалния кодекс.

► Противно на разпространеното схващане обаче тази услуга не е безплатна. Според тълкувателно решение на Върховния касационен съд в тези случаи осъденият следва да възстанови разходите на държавата. Подобни случаи има, макар че процедурата е трудна, уточняват адвокати.

► Дълго забавените плащания на хонорарите на служебните защитници замалко да блокират редица съдебни дела

СНИМКА МАРИНААНГЕЛОВА

законови промени, които да ограничат назначаването на служебни защитници само след проверка на имущественото състояние на подсъдимите. Той смята, че наредбата към Закона за правната помощ, която регламентира хонорарите на адвокатите в тези случаи, пък изцяло трябва да се отмени. „Според нея в случаите на служебна защита получаваме едва около 1/3 дори от минималните тарифи за възнагражденията ни. Но и тези суми държавата превежда с голямо закъснение”, коментира адвокат Чолаков. Негови колеги обаче припомниха, че тарифите за служебната защита са такива, защото при осъдителна присъда разходите в крайна сметка се възстановяват на държавата от подсъдимия, а той,

предполага се, е социално слаб.

Нова фигура

Вместо да реши проблемите със служебните защитници обаче, държавата на практика го задълбочи, като регламентира още една фигура в съдебното производство - резервния защитник. След последните законови промени прокурори и съдии получиха право да назначават резервни защитници, които да се явяват, когато редовно упълномощените адвокати отсъстват по неуважителни причини. Законът предвижда това да се прави по дела за тежки престъпления, когато това е от изключително значение за хода на наказателното производство в разумен срок. За тежки престъпления по

закон се смятат тези, по които се предвиждат над 5 години затвор. С промените в закона обаче бяха увеличени и сроковете по редица престъпления и те минаха в категорията, в която може да се назначават резервни защитници. Факт е, че тази практика вече беше приложена по знакови дела, като това за злоупотребите по програма САПАРД. Крайните противници на резервния защитник обаче го определят като фигура, въведена с политическа цел, а не с оглед реалното облекчаване на производствата. Резервната защита също натоварва бюджета, защото и в този случай адвокатът се назначава по Закона за правната помощ, а заплащането му се поема от държавата.

Рогостина Маркова

Система за 9 млн. EUR ще управлява самолетите над страната

► Транспортният министър Александър Цветков и директорът на РВД Диян Динев (вляво) показва как работи новата система

Летищните такси ще поевтиняват, полетите трябва да станат по-бързи

Нова автоматизирана информационна система ще управлява въздушния трафик над страната. Целта е да се избягват самолетните катастрофи и да се проследяват т.нар. въздушни задръствания. Внедряването на системата в „Ръководство въздушно движение“ струва 9 млн. EUR. Средствата са събрани от летищни такси.

Факсът - аум

Новата система има две подсистеми, които ще са достъпни в интернет. Те ще влязат в реална употреба в края на годината. Чрез една от тях може да се подаде полетен план на даден самолет към РВД. „Сега това

се прави само по телефон и факс”, обясни Диян Динев, директор на РВД. Чрез новата система полетният план може да се подава 1 час преди началото на полета, а по-нататък се планира времето да бъде свито до 30 минути. Системата може да се ползва и през лаптоп и смартфон. Тя е предназначена предимно за ниските височини, като основно се отнася за т.нар. малка авиация - малки компании, вътрешни полети и т.н. Другата достъпна система в интернет ще е за метеорологичната информация. Чрез влизането в специален сайт с потребителско име и парола авиокомпаниите ще получават прогноза за времето в цялата страна за следващите 30 минути. Тя се прави от авиационните метеоролози в Ръководство въздушно движение. Те събират информация за нея от доплерови радари, като

в „Летище София” те имат обсег 200 км, а тези във варненското - 300 км. Така се покрива почти цялата територия на страната.

Очаквания за трафика

От РВД съобщиха, че годишно над България има 500 000 полета. „Внедряването на новата система ще позволи до 50% увеличаване на полетите над българското въздушно пространство”, допълни Динев. Всеки ден на „Летище София” има 160-170 излитания и кацания. „През тази година има с 6% увеличаване на полетите на летището ни”, поясни Деян Динев.

След въвеждането на новата система по проект Danub Fab през 2012 г. България и Румъния трябва да имат общо въздушно пространство.

Красимира Янева

Тежки преговори 12 млн. лв. трябват за следващата година

► Бюджет от 12 млн. лв. е заявило Бюрото за правна помощ (НБПП) за 2011 г., съобщи Вася Илиева. Реалните очаквания обаче са да бъде отпусната едва половината от тази сума. За тази годи-

на първоначално НБПП трябваше да получи 6 млн. лв., но след актуализацията на бюджета през юли сумата беше намалена с 1 млн. лв. Отделно Бюрото имаше неразплатени задължения за 2009 г. „В края на 2008 г. получихме от правителството допълнително финансиране и приключихме годината на чисто. През миналата година обаче не успяхме да се преборим и това

допълнително натовари бюджета ни през тази”, обясни Вася Илиева. Според нея необходимите средства за изчистяване на плащанията от гдете години са около 9 млн. лв. С гласуването през септември допълнително финансиране от правителството Бюрото ще получи от държавата около 8 млн. лв. Месеците от октомври до декември обаче засега остават финансово необезпечени.

БИЗНЕС КРЕДИТ ПАРТНЬОР

ЛИХВА ОТ **6,75%** в ЕВРО

СЪС ЗАСТРАХОВКА ЖИВОТ

С ПОДКРЕПАТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ГАРАНЦИОНЕН ФОНД**
ОДОБРЕНИЕ ДО 48 ЧАСА

* Промоционален годишен лихвен процент, валиден до 31.12.2010 г.
** Ако отговорите на изискванията на НГФ. Одобрението от Националния гаранционен фонд става в рамките на 5 работни дни след представяне на молбата за кредит.

SOCIETE GENERALE
ЕКСПРЕСБАНК
УСПЯВАМЕ ЗАЕДНО

0800 18 888
<http://www.sgeb.bg>

Чехия гласува доверие на лявата опозиция

48.37

► процента е била избирателната активност на общинските избори в Чехия, съобщава статистическата служба след преброяване на почти всички гласове

Петър Нечас е изгубила местните избори в повечето от големите градове, които управляваше, включително в традиционния си бастион Прага.

Там спечели новата консервативна партия ТОП 09 на външния министър Карел Шварценберг. Тя получи 30% от вота и изпревари гражданските демократи, които имат 23%.

Частът на лявата опозиция

Най-силната опозиционна партия - Чешката социалдемократическа партия, получи мнозинство в много от големите градове - Бърно, Острава, Оломоуц, Храдец Кралове, Пардубице и Усти над Лабем. Социалдемократите водят и в първия кръг от гласуването за една трета от местата в Сената - 22 от кандидатите им ще участват във втория тур идната седмица. Според резултатите гражданските демократи ще успеят да

изпратят на втори тур само 19 кандидати.

Проверка на силите

Изборите за Сената се смятат за проверка на стабилността на трипартийното десноцентристко правителство на Петър Нечас и неговите планове за намаляване на разходите и реформа на публичните финанси. Ако социалдемократите спечелят 12 места на втори тур, партията ще получи мнозинство от 41 сенатори в 81-местната горна камара и ще може да отлага приемането на законите за икономии на кабинета.

Десноцентристкото правителство в Чехия управлява от юли 2010 след тежки преговори, които продължиха шест седмици и завършиха с формиране на коалиция, Петър Нечас стана премиер и обеща да намали бюджетния дефицит от близо 6% от БВП през 2009 до 3% до 2013 г. □

Социалдемократите печелят най-много гласове на общинските избори, водят и в частичните избори за Сената

Управляващата десно-

центристка Гражданска демократическа партия в Чехия понесе тежка загуба в общинските избори. За сметка на това лявата опозиция печели повечето големи градове и има шанс да получи мнозинство в Сената.

Добре се представя и консервативната партия на външния министър Карел Шварценберг, която печели най-много гласове в Прага.

Така политическата ситуация в Чехия е на път да се преобърне.

► Управляващата Гражданска демократическа партия на премиера Петър Нечас загуби местните избори в повечето градове, включително и в столицата Прага

СНИМКА BLOOMBERG

Крах за управляващата партия

След преброяване на почти всички гласове, дадени в общинските избори и в частичните избори за Сенат в Чехия, става ясно, че Гражданската демократическа партия на премиера

Новите Консерваторите набират сила

► Общинските и сенатските избори са показателни за представянето на двете нови протестни партии - консервативната ТОП 09 и популистката „Обществени дела“. Те се представиха много добре и на парламентарните избори през май и влязоха в коалиционно-

то правителство, начело на което са гражданските демократи.

► Докато ТОП 09 триумфира в Прага и продължава борбата за пет от сенатските места, партията „Обществени дела“ обаче, водена от вътрешния министър Радек Йон, е от губещите. Тя успя да класира само един кандидат за втория тур на сенатските избори и показа лош резултат в столицата, където беше най-силна.

Най-дългият тунел в света е прокопан

Съоръжението под Швейцарските Алпи ще бъде завършено през 2017 г.

Последните метри от най-дългия тунел в света бяха прокопани от работниците в Швейцарските Алпи в петък. Работата по проекта, който ще свързва Северна Европа с Италия, тече вече 14 години, като цялото строителство на 57-километровия тунел няма да бъде завършено преди 2017 г. Стойността на проекта е 9.8 млрд. CHF (10.3 млрд. USD).

По-бързо

Съоръжението е с диаметър 10 м и през него влаковете ще се движат със скорост до 250 км/ч. След като бъде построен тунелът, разстоянието между Цюрих и Милано ще се изминава за 1.5 ч по-малко, отколкото сега. До 300 влака на ден ще може да преминават под планината.

По тунела работят около 2500 души от най-различни националности. Около

две трети са австрийци и италианци, има също германци, турци, испанци и португалци и едва няколко швейцарци. По време на строителните работи загинаха осем души.

Рекордьор

Тунелът „Сен Готар“ е по-дълъг от всички такива съществуващи съоръжения. Досегашният рекордьор - тунелът „Сейкан“, който свързва островите Хоншу и Хокайдо в Япония, е с дължина 53.8 км. Тунелът под Ламанша пък, който свързва Великобритания и Франция, е по-малко от 50 км.

Жп възел

Швейцария е основен товарен железопътен възел в Европа. Около 3000 камиона преминават всеки ден през Швейцарските Алпи. Тунелът е част от по-мощен проект за пренасочване на товарите от пътищата към жп линиите. Новото съоръжение ще намали натоварването на пътищата и ще осигури пряка и високоскоростна връзка за превозвачите. □

Франция отвори резервите на горива

Недостигът на бензин и дизел в страната вече е реалност заради продължаващите протести

Френското правителство разреши да се разблокират резервите на горива, за да се покрие недостигът в страната. В петък жандармерията беше изпратена да осигури достъп до хранилищата, като разпръсне стачкуващите работници, които възпрепятстват доставките.

Криза за горива

Масовите протести срещу пенсионната реформа на президента Никола Саркози спряха работата в повечето рафинерии във Франция миналата седмица. Заради страховете от криза за горива шофьорите масово започнаха да зареждат колите си, като за една седмица потреблението на бензин и дизел скочи с 50%, което допълнително влоши ситуацията. Успоредно с това вече три седмици върви и стачка на основни петролни пристанища в Марсилия, което блокира достъпа на танкерите, които зареждат

► Жандармерията осигури достъп до хранилищата на горива, като разпръсна стачкуващите работници

СНИМКА REUTERS

рафинериите със суровина.

Запаси

Франция разполага с петролни запаси, равняващи се на количествата, които се внасят за 95 дни, показват

данни на Международната енергийна агенция към края на юли. Около две трети от петрола се намират в държавния резерв, а останалата една трета се съхранява като стратегически запаси за из-

вънредни случаи от самите компании в сектора.

Вълненията продължават

Вълненията на работниците се очаква да продължат и тази седмица. Синдикатите са свикали стачка за 19 октомври - деня, преди Сенатът окончателно да одобри увеличението на пенсионната възраст в страната. За да намали недостига в хазната и да се пребори с демографската криза, френското правителство планира да вдигне минималната възраст за пенсиониране от 60 на 62 години, а максимална пенсия да се получава на 67 вместо на 65 години. Никола Саркози направи известни отстъпки за майките на три деца и хората с тежки професии, но се зарече, че няма да се откаже от реформата. □

50

► процента скочи потреблението на горива във Франция само за една седмица

Резултат**Печалбата на „Доверие“ се свива**

Неконсолидираната печалба на „Доверие обединен холдинг“ АД за третото тримесечие на 2010 г. се понижава с 61% до 178 хил. лв., показва отчетът на

дружеството, публикуван пред Българската фондова борса. Приходите от дивиденди за периода януари - септември 2010 г. достигат 650 хил. лв., като се понижават с 25% на годишна база. В същото време обаче се увеличават приходите от лихви. Те добавят близо 8% към стойността си до 1.13 млн. лв. Общите приходи

на холдинга намаляват до 1.98 млн. лв. спрямо 2.2 млн. лв., отчетени за деветмесечието на 2009 г. През третото тримесечие „Доверие обединен холдинг“ АД е придобил 1500 акции от капитала на „Хидроизомат“ АД и е увеличил дела си до 56.16%, показва допълнителната информация към отчета.

„Гранд хотел Варна“ слиза от борсата

Компаниите на бившия фонд „Мултигруп Елит“ вече са със затворена капиталова структура

„Гранд хотел Варна“ очаквано ще бъде делишван от Българската фондова борса. Решението за сваляне на акциите на компанията от търговия на капиталовия пазар трябва да вземат акционерите на извънредно общо събрание, насрочено за 19 ноември.

Едва ли обаче ще има проблеми около приемането на решението, тъй като основният акционер „Балкантурист Елит“ ЕАД притежава 91.75% от капитала. Другият по-голям акционер „Овергаз Инженеринг“ АД държи 4.66%.

Двете дружества отправиха в края на юли тази година търгово предложение за изкупуване и на останалите акции, които са общо 3.59% от капитала на компанията. Дори и те да не са изкупени

обаче, според нормативната уредба водещият акционер може да поиска отписване от регистъра на публичните компании на дружество, в което владее повече от 95% от капитала.

Стъпка

„Свикването на общо събрание и гласуването е последната стъпка към делишване на компанията от БФБ“, каза за в. „Пари“ изпълнителният директор на „Гранд хотел Варна“ Иван Портних.

Варненската компания ще последва примера на мажоритарния си собственик „Балкантурист Елит“ ЕАД, което също слезе наскоро от борсата. По същия механизъм - чрез изпълнение на търгово предложение, люксембургското дружество PFHC Limited делишва

туроператора от търговия на българската борса през април 2009 г.

Няколко месеца по-късно - през октомври, от публичните компании беше отписано и „Рила-Боровец“ АД, в което „Балкантурист Елит“ беше основен акционер. След още месец от борсата беше свалено и „Сердиком“ АД. Всичките дружества са от групата на „Балкантурист Елит“.

История

„Балкантурист Елит“ е бившият приватизационен фонд „Мултигруп Елит“ АД. През годините компанията претърпя една междинна трансформация под формата на „Ем Джи Елит Холдинг“, за да достигне до „Балкантурист Елит“.

Мирослав Иванов

„Балканкар-Заря“ продължава да не изпълнява облигационните критерии

Компанията започва увеличение на капитала си

Машиностроителното предприятие „Балканкар-Заря“ АД продължава да не покрива основни критерии по облигационната си емисия.

Коефициенти

Съотношението на общата сума на задълженията към общата сума на активите е с коефициент 1.217 и по този начин дружеството не спазва максимално допустимото съотношение от 0.95, което е одобрено от общото събрание на облигационерите.

Разминаване има и при текущата ликвидност. При предварително заложен и одобрени от държателите

на дълг нива 1.5 отчетените в последния баланс данни към второто тримесечие на 2010 г. показват коефициент 1.306. Най-голямо е разминаването при покритието на разходите за лихви. При изисквано ниво на покритие 1.50 отчетът показва реално ниво минус 0.756. Според обяснението на „Балканкар-Заря“ неизпълнението на този показател се дължи на високия размер на оперативните и финансовите разходи в съотношение с приходите от продажби. Затова и компанията беше принудена от облигационерите си да предприеме действия, с които да привее коефициента в допустимите граници. Част от тези мерки е увеличението на капитала в дружеството, което най-сетне ще започне.

Капитал

В съобщение до БФБ от 14 октомври „Балканкар-Заря“ обяви, че започва увеличението на капитала си, което поискаха облигационерите. Машиностроителната компания ще предложи на инвеститорите 1.322 млн. акции.

Ако всичките бъдат записани капиталът й ще се увеличи двойно. За успешното приключване на подписката обаче ще бъде достатъчно и 50% от акциите да бъдат записани. „Балканкар-Заря“ изпадна в затруднена ситуация в края на април 2009 г., когато сривът в продажбите й донесе разминаване в показателите по облигационната емисия и невъзможност да я обслужва.

► „Гранд хотел Варна“ отчете загуба от близо 1.3 млн. лв. в края на март 2010

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Кредит по ваш размер

от 8%
в евро

Гъвкаво и достъпно
финансиране на вашия бизнес

www.dskbank.bg • Call center: 0700 10 375,
както и във всички подразделения на Банка ДСК

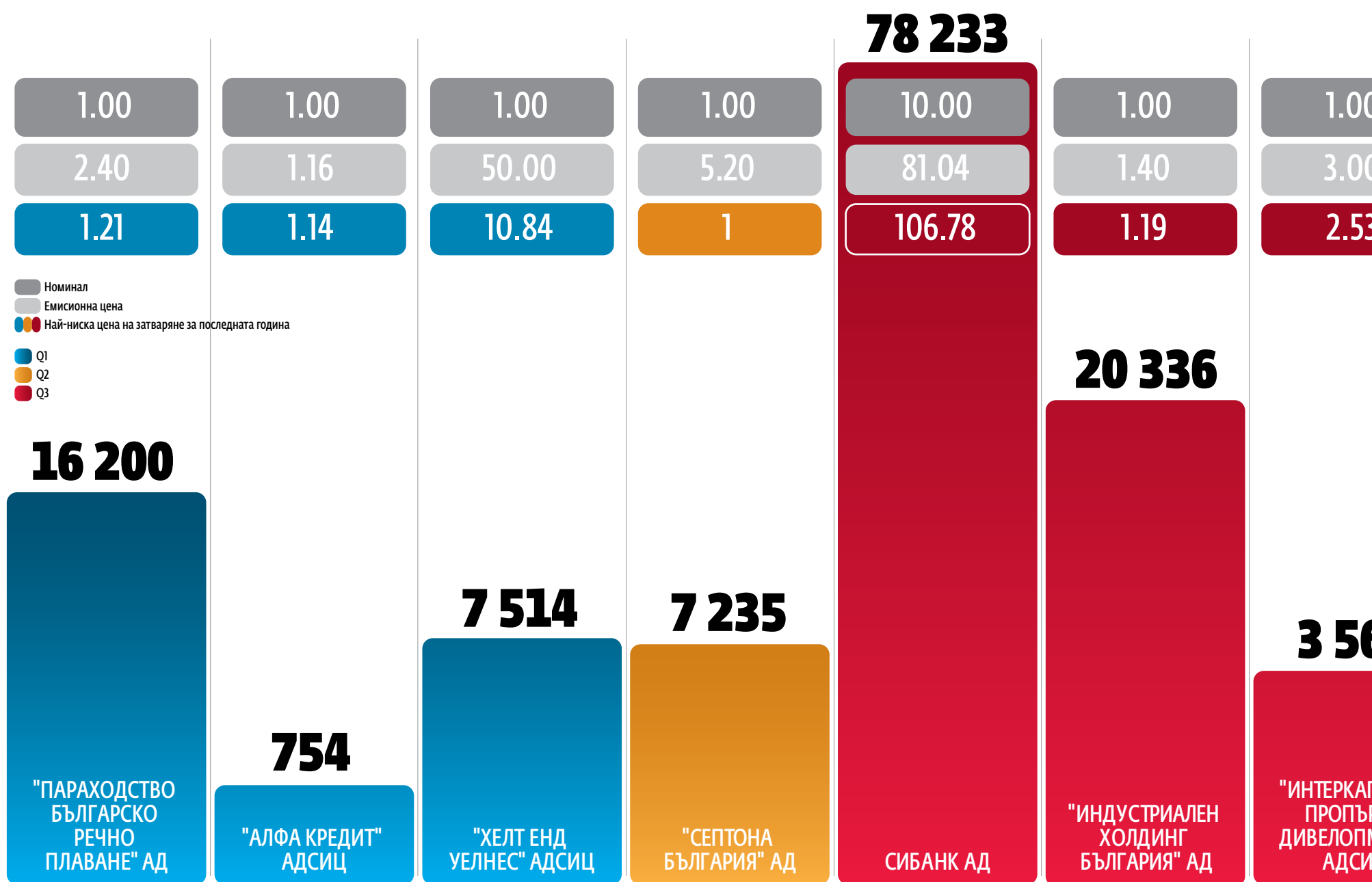
банка ДСК
Доверието е взаимно

Кредити за малки и средни предприятия

Инвеститорите поискаха да увеличат капитала на цена под номинал

Предложението все още не намира място сред пакета документи, които фирмите подготвиха за публикуване на борсата

Увеличения на капитала на БФБ от началото на 2010 г.

Браншовите организации на професионалните инвеститори поискаха да се даде право на листваните на фондовата борса компании да увеличават капитала си на цена, по-ниска от номинала. В момента разпоредбите на Търговския закон забраняват подобна практика, а в Закона за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) изобщо не се споменава такава хипотеза. Искането беше представено от председателя на Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД) Стоян Тошев по време на конференцията за развитието на капиталовия пазар в България.

Предложение

В становището на БАУД се казва, че „задълбочено трябва да се помисли по промени в търговското законодателство, които да позволят увеличаване на капитала на публичните дружества, когато емисионната цена е по-ниска от номиналната“. Предложе-

” На първи прочит не виждам риск, ако се даде възможност публичните компании да увеличават капитала на цена под номинала

Димана Ранкова, заместник-председател на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“

нието на БАУД срещна одобрението на инвеститорите още на дискусиата, на която Комисията за финансов надзор представи своите виждания за развитието на борсата у нас. Зам.-председателят на КФН, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност“, Димана Ранкова каза, че това предложение не е било коментарирано в КФН и затова

не е прието и включено в документа. Според нея обаче на пръв прочит няма риск, ако се приеме подобно предложение.

Подкрепа

Професионални инвеститори и анализатори, които в „Пари“ потърси за коментар, заявиха, че подобна мярка ще помогне на публичните дружества да набират лесно свеж ресурс в трудните времена на капиталовия пазар.

Номиналът на акцията е с чисто счетоводна и формална стойност за разлика от облигацията, каза Стоян Тошев. „По света дори има акции без номинал“, добави той. „Специално за публичните компании това задължение трябва да отпадне, защото всеки следи дадено дружество и много добре знае колко струва акцията“, категоричен е и Николай Василев, управляващ партньор в „Експат Капитал“ и бивш икономически министър. Според него

това изискване е правилно само когато се създава нова компания и инвеститорите трябва да запишат акциите по номинал.

Разрешена забрана

Ситуацията на фондовата борса е такава, че много компании се търгуват на цени под номинала и това на практика прави увеличението на капитала невъзможно, твърдят играчите на БФБ. „Дори и да предложат книжа по 20 ст., старите акционери ще го приемат като добър знак и ще запишат акции, с което ще влязат свежи пари в дружеството“, аргументира предложението си Николай Василев.

Участниците на капиталовия пазар са категорични, че забраната да се увеличава капиталът на публично дружество на по-висока от номиналната цена не защитава ничии интереси и затова колкото по-бързо се приеме, толкова по-добре ще се отрази на пазара.

Атанас Христов

Изискването трябва да отпадне

Изискването за записване на акции по номинал идва от началото на 90-те години, когато е писан Търговският закон. Той обаче изразява вижданията на юридическата общност. Изискването е вярно, когато става въпрос за създаването на нова компания, но няма нищо общо с капиталовите пазари. В момента на БФБ има много компании, които се търгуват на цена под номиналната, основно АДСИЦ. В условия на висока задължнялост и изискване да се увеличава капиталът минимум по номинал за тях е невъзможно да наберат свеж ресурс. Дори и да предложат книжа по 20 ст., старите акционери ще го приемат като добър знак и ще запишат акции, с което ще влязат свежи пари в дружеството. ТЗ обаче забранява това, а ЗППЦК не

Николай Василев, управляващ партньор в „Експат Капитал“

” Изискването акции да се записват по номинал е вярно, когато се създава нова компания, но няма нищо общо с капиталовите пазари

казва нищо. Специално за публичните компании това задължение трябва да отпадне, защото всеки следи дадено дружество и много добре знае колко струва акцията. Това изискване не защитава ничии интереси.

увеличават

ал

финансовият надзор обяви

0	1.00	1.00
0	54.00	1.00
3	47.47	0.78
64	8 000	800
ПИТАЛ РТИ МЪНТ" ЦИ	"КЕПИТЪЛ МЕНИДЖМЪНТ" АДСИЦ	"ЕКСПАТ БЕТА" АДСИЦ

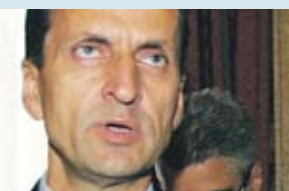
Много дружества се търгуват под номинала

В Търговския закон е записано, че увеличението на капитала трябва да е задължително над номиналната стойност на акция. Много от публичните компании се търгуват на цена под номинала и дефакто им е забранено да набират средства с нови акции, защото никой няма да запише книжа.

Номиналът на акцията е с чисто счетоводна и формална стойност за разлика от облигацията, при която инвеститорът знае колко пари ще получи при падежа.

По света дори има акции без номинал. Затова БАУД направи предложение да се помисли за промени, които да разрешат увеличение

Стоян Тошев*,
председател на БАУД

„Номиналът на акцията е с чисто счетоводна и формална стойност за разлика от облигацията

на капитала на публични дружества, когато емисионната цена е по-ниска от номиналната.

* Изказването беше направено по време на конференцията „Насоки за развитие на капиталовия пазар в България - стратегия за възраждане“

Набраните средства от борсата се увеличиха 14 пъти през третото тримесечие

Ръстът се дължи основно на новите акции на СИБАНК

Набраните средства от увеличение на капитала през третото тримесечие са над 14 пъти повече спрямо парите, привлечени от нови акции в периода април - юни. Това показват последните данни на Българската фондова борса за регистрираните за вторична търговия акции през периода, които са издадени в резултат на увеличение на капитала. През третото тримесечие от БФБ са привлечени почти 111 млн. лв., а през второто парите бяха 7.2 млн. лв. За първите три месеца от увеличението на капитала през борсата бяха набрани 24.5 млн. лв.

Принос

Най-много пари през третото тримесечие бяха събрани от СИБАНК, като в касата

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

на трезора влязоха 78.2 млн. лв. Банката издаде 965 365 нови акции с номинал 10 лв. и емисионна цена 81.04 лв. Синият чип „Индустрален холдинг България“ АД пушна нови акции, с които събра от пазара 20.3 млн. лв. Инвеститорите записаха 14 525 961 нови книжа от емисията на холдинга, като цената беше 1.40 лв. за акция. Останалите уве-

личения на капитала чрез нови емисии бяха на три АДСИЦ - „Интеркапитал Пропърти Дивелопмънт“, „Кепитъл Мениджмънт“ и „Експат Бета“. Трите фонда за имоти издадоха акции на обща емисионна стойност 12.4 млн. лв.

През второто тримесечие единствено „Септона България“ АД издаде нови акции, с които набра 7.2 млн.

лв. На БФБ обаче никога не е сключвана сделка с книжата на дружеството.

Резерви

Три публични компании използват собствени средства и натрупани резерви, за да увеличат капитала си през последното тримесечие. „Биоасис“ АД, „Унифарм“ АД и „Инвестиционна компания Галата“ АД раздадоха на акционерите си общо 91.8 млн. безплатни акции, които бяха издадени след преобразуване на част от печалбата и натрупаните резерви.

В периода април - юни „Розахим“ АД издаде 449 148 безплатни акции. „Оптела-лазерни технологии“ АД увеличи капитала си с 9.135 млн. лв., тъй като в структурата ѝ се вляха няколко компании, чиито акции бяха преобразувани в капитал на компанията майка.

Атанас Христов

Малък, но с големи възможности.

Xerox Phaser 6121MFP е идеално решение за малки офиси: компактен, но с голям потенциал. Проектиран за ежедневно използване, той осигурява отлично качество на изображението при черно-бял и цветен печат, а също и при копиране, сканиране (към PC, email, FTP, USB), изпращане на факс. Има режим за пестене на тонер и капацитет до 700 листа, което позволява дълга и непрекъсната работа.

Phaser 6121MFP

- скорост на печат: до 20 ррп (ч/б) / 5 ррп цвят
- резолюция при печат: 1200 x 600 dpi
- месечно натоварване: до 35 000 стр.

Цени от 615 лв. с ДДС

xerox.bg

Ready For Real Business xerox

Интервю София Христова, изпълнителен директор на ПОД „Алианц България“ АД

Тези идеи разрушават доверието на хората

Пенсионните фондове научиха от медиите за предложението да се прехвърлят средствата от професионалните схеми в НОИ

► Госпожо Христова, кои според вас са основните причини да се иска прехвърляне на средства от професионалните пенсионни фондове към Националния осигурителен институт?

- За нас мотивите, които са наложили подобни предложения, остават загадка. С нас не е обсъждано нищо, нито е имало коментар за недоволство от водещи експерти и от изпълнителната власт. Точно обратното - в бъдеще тези фондове ще намалят тежестта към НОИ от гледна точка на това, че по-ранното пенсиониране се явява съществена тежест върху държавния пенсионен фонд. Професионалните фондове, изплащайки пенсиите на рано пенсиониращите се работници от първа и втора категория труд до навършване на възрастта за трета категория, ще разтоварят НОИ от това задължение. До момента тези схеми винаги се отчитаха като плюс за системата. Ние разбрахме с изненада, че се обсъжда връщане на вноските и активите, натрупани в професионалните фондове.

Естествено е да си мислим, че високият дефицит на държавния пенсионен фонд е основната причина тези пари да се върнат там. Хубаво е да ни пояснят, когато се водят такива дебати, защото не е коректно това да се случва, без да участва бизнесът, който извършва тази дейност.

► **Застрашава ли погубна марка, макар и на етап идея, развитието и реформата в пенсионната система?**

- Според нас това ще се отрази изключително негативно. Архитектурата на сегашната пенсионна система в България е 3-стълбов модел. Обект на втория стълб са именно тези пенсионни фондове, а когато една носеща колона на една сграда се премахне заради икономии, тогава сградата става неустойчива и има опасност да рухне. Архитектурата е направена с мащабна кампания за избор на пенсионен фонд и клиентите ни бяха убеждавани да вземат участие в тази кампания. Нашата цел беше да се направи максимално възможното, за да участват хората от първа и втора категория труд лично в този избор. Тогава само 10% не бяха избрали

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

лично фонд.

Ключовата дума е доверие. Искаме да намалим сивата икономика, да се осигуряват хората на реалните доходи, а с разнопосочните действия разрушаваме доверието в системата. Вместо да изграждаме стимули за хората, ние разклащаме доверието и желанието им за участие в системата. Най-страшната беда е, че бъдещите пенсионери ще понесат голямата тежест за това, че днес подобни неща се коментират, а и се случва.

► **Защо има твърдения, че ППФ не са готови да изплащат пенсии и управяват лошо активите си?**

- Това е невярно и некоректно. Това може да се провери - ние нито веднъж не сме казали, че трябва да се отлага. Това, че беше отлагано, не е станало по наше желание. Ние сме готови да плащаме пенсии. Не е вярно и че по сметките на осигурените лица

” **Капиталовият принцип е най-верният мерител за приноса на всеки един в пенсионната система. Колкото пари си внесъл по своята персонална сметка, на тази основа ще бъде изчислена и твоята пенсия**

няма достатъчно средства. Капиталовият принцип е най-верният мерител за приноса на всеки един в пенсионната система. Колкото пари си внесъл по своята персонална сметка, на тази основа ще бъде изчислена и твоята пенсия. Не мога да се съглася, че не управляваме добре активите на тези лица. Такива фондове има в страната от десет години, а от 1994 г. са първите доброволни фондове, но няма фалирал фонд. Има стенограми

и може да се види кой е предлагал да се отлага плащането от доброволните пенсионни фондове.

► **Ако се наложи разпродажбата на активи с цел прехвърляне на средствата в НОИ, до какъв спад на цената им може да се стигне?**

- Активите са сериозни за обема на нашия капиталов пазар и разпродажбите ще свалят цената им. Това ще доведе до реални загуби. Изсипването на такива големи обеми не може да не се отрази на цената на преценка и на цената, на която ние ще кешираме тези пари.

► **Т.е. въпросните 500 млн. може никога да не стигнат до НОИ в сегашния си обем?**

- Това няма да доведе до благоприятни последици за целия капиталов пазар, а около 100-120 млн. лв. ще излязат от банковата система на България. Това също не е маловажно.

► **Имало ли е погубна практика в страна членка на Европейския съюз?**

- Подобна практика няма. В Словакия през 2008 г. правителството попита осигурените в допълнителните пенсионни фондове дали да участват в частни или държавни пенсионни фондове при допълнителното осигуряване. Тогава 85% от хората, които участват в държавния фонд, избраха частното осигуряване. Опит имаше в Румъния да не се спази законното изискване за увеличаване на вноската в универсалните пенсионни фондове, но след намесата на МВФ се склучи едно споразумение с румънското правителство, да се увеличи вноската.

Желанията натрупаният ресурс да се намали или по някакъв начин да се насочи към държавните фондове не е метод за решаване на краткосрочните проблеми в дадена страна. Ако днес решиш дадено нещо, това ще се отрази след 30-40

” **Ние разбрахме с изненада, че се обсъжда връщане на вноските и активите, натрупани в професионалните фондове**

години. Това са реалните хоризонти в осигуряването. Заради това казвам, че най-големите губещи ще бъдат бъдещите пенсионери.

Каквито и прогнози да правим, те са с една степен на вероятност. Министър Тотю Младенов показваше едни графики за 2015 г., но те са изчислени на база на днешните данни и никой не е наясно какво ще се случи, ако някой от компонентите се промени. Дефицит е имало и ще има, но въпросът е тези мерки, които се предприемат за модернизиране на пенсионните системи, да осигурят на бъдещите пенсионери нормални доходи.

Атанас Христова

Франция активизира атаките си срещу германските влакове под Ламанша

Транспортният министър обяви поръчката за доставка от Siemens за невалидна

Франция засили атаката си срещу поръчката на германски влакове за тунела под Ламанша, след като наскоро стана ясно, че операторът Eurostar, който се контролира от държавната френска компания SNCF, подготвя договор за 600 млн. EUR със Siemens. Според Париж в тунела трябва да минават само влакове на френската Alstom.

Поръчката невалидна

Транспортният министър Доминик Бусеро за пореден път заяви, че е опасно

под земята да се използват високоскоростните влакове Valero на Siemens. Това стана независимо от факта, че твърденията му по-рано бяха отхвърлени както от Eurostar, така и от междуправителствената комисия, която отговаря за тунела. По думите на Бусеро решението на Eurostar да възложи доставката на 10 влака на германската компания е „невалидно“. Транспортният министър обясни, че не става дума поръчката да се даде на един или други изпълнител, а за това, че само влаковете на Alstom отговарят на изискванията за безопасност.

Аналогичен модел

Миналата седмица обаче стана ясно, че в търга за доставката на влако-

ве компанията Alstom е участвала с оферта за модел, който е аналогичен на Valero. Подобно на германските влакове и при AGV на Alstom двигателите и електрическото оборудване също са разпределени по цялата дължина на превозното средство. По време на консултациите за изискванията за безопасността в тунела миналата година от френската компания не са били изказани притеснения за този тип влакове.

Бусеро направи коментарите си само ден след като Deutsche Bahn направи пробен курс в тунела под Ламанша именно с влакове на Siemens. Германският превозвач планира да открие линия между Франкфурт и Лондон. **П**

► Според транспортния министър Доминик Бусеро само влаковете на френската Alstom трябва да минават през тунела **СНИМКА BLOOMBERG**

Германският бизнес търси защита срещу китайските фирми

Компаниите твърдят, че Пекин осигурява нечестни предимства на дружествата си

Китайските държавни компании упражняват нелоялна конкуренция в Източна Европа и Централна Азия, като печелят договори заради финансовата подкрепа и щедрите гаранции, които получават от Пекин. Това обвинение беше отправено от представители на германския бизнес. В документ на Комитета по икономическите връзки с Източна Европа се посочва, че мотивите на Китай са по-скоро геополитически, а не толкова икономически, което може да има много лоши последици за Европейския съюз, съобщава Financial Times.

Европейски отпор

Комитетът, който представлява пет браншови асоциации и 140 големи компании, настоява Берлин да лобира за мерки, които да не позволяват на Китай да насърчава износителите си повече, отколкото другите държави. Миналата седмица германският канцлер Ангела Меркел пък засегна друг болезнен проблем за промишлените предприятия в страната. Тя коментира, че има спешна нужда Европа да започне да се конкурира по-усил-

но с Китай за достъпа до суровини.

Редица примери

В документа се посочват и редица примери, в които китайски компании са спечелили поръчки заради предимството, което им дава държавната подкрепа. Сред тях е договорът за строеж на магистрала в Полша, който China Overseas Engineering Group е спечелила с оферта, с 30% по-ниска от следващото най-добро предложение. В Сърбия пък китайски компании са взели поръчка за строежа на мост на стойност 170 млн. EUR благодарение на заема в размер на 145 млн. EUR, който са получили от Export-Import Bank of China при наполовина по-ниска лихва от пазарната.

Субсидия

От офертите на китайските компании при търговете става ясно, че голяма част от финансирането се осигурява като държавна субсидия, като например много ниски лихви за дългосрочните заеми от Exim Bank, твърдят германските фирми. Според тях има пряка връзка между ниската оценка на риска за чуждестранните проекти, която дават китайските банки, и стратегическите интереси на политическото ръководство в Китай. **П**

30

► процента по-ниската оферта е осигурила договора на China Overseas Engineering Group в Полша

145

► млн. EUR заем на половин лихва са получили китайски компании от Export-Import Bank

Пари

CSR

ОТГОВОРЕН БИЗНЕС 2010

ТЕНДЕНЦИИ В CSR ПРАКТИКИТЕ И УСПЕШНОТО ИМ ИНТЕГРИРАНЕ В БИЗНЕСА

19 ОКТОМВРИ, ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

ЕДНИ ОТ НАЙ - УСПЕШНИТЕ СВЕТОВНИ ЕКСПЕРТИ
ПО КОРПОРАТИВНО - СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ
ЩЕ ДОЙДАТ, ЗА ДА ВИ РАЗКАЖАТ:

■
КАК СЕ ПРАВИ УСПЕШЕН CSR ПРОЕКТ

■
КАК ДА НАКАРАТЕ ВАШАТА CSR ПОЛИТИКА
ДА РАБОТИ ЗА ЦЯЛОСТНОТО РАЗВИТИЕ
НА КОМПАНИЯТА?

СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА:

Postbank

Nestlé

Good Food, Good Life

Член на **Eurobank EFG** Груп

► Наводненията в Пакистан и огромното търсене в Китай вдигнаха цената на памук с 19% в рамките на 15 дни

СНИМКИ BLOOMBERG

Памукът постави нов 15-годишен ценови рекорд

Цената на памука постави нов 15-годишен рекорд, след като в рамките на последната борсова сесия в Ню Йорк декемврийските фючърси поскъпнаха с още 1% до 2536 USD/т. Сред основните фактори, които от началото на октомври досега вдигнаха цената с 19%, са огромното търсене от страна на Китай и разочароващата реколта в Пакистан.

Независимо от постоянно покачващите се цени през последните три месеца търсенето на памук остава голямо. Основно то се дължи на текстилните предприятия, които след наводненията в Пакистан започнаха да се презапасяват със суровина. Най-големият страх за индустрията в момента е очакваният дефицит

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” На последната борсова сесия в Ню Йорк декемврийските фючърси поскъпнаха с още 1% до 2536 USD/т

при предлагането, който ще изстреля цената още по-високо.

При създалата се ситуация най-голям е проблемът пред производителите на дрехи, които по време на криза са изпра-

вени пред два варианта за справяне със ситуацията. Единият от тях е да прехвърлят повишението на цената върху крайния потребител, което обаче ще свие продажбите.

Другият вариант е те да работят с по-ниски маржове на печалба с цел задържане на по-приемливи цени в условията на свиващи се потребителски разходи. Все пак анализаторите са на мнение, че повишението на цената няма да се отрази върху крайната стойност на скъпите дрехи. Според тях най-засегнати ще са производителите на по-евтините стоки, като тениските и бельото, при които използването на памук е почти 100%. Постигнатият в петък рекорд идва след напрегнатата търговия в четвъртък,

когато фючърсите поскъпнаха с 3.61%. Заради интензивната търговия борсата в Ню Йорк е наложила дневно ограничение за поскъпването от 90 USD/т, а от един месец е спряла сделките с опции върху памука.

Освен климатичните проблеми в Пакистан много голяма роля за поскъпването изигра и докладът на Министерството на земеделието на САЩ. В документа, изнесен през миналата седмица, се посочва, че новата реколта в Китай също ще бъде силно редуцирана. Това се отразява много силно на вътрешния пазар, където в момента преобладава паническото изкупуване. На борсата в Шанхай цената на памука е 3530 USD/т, което е с 30% по-скъпо от котировките в Ню Йорк. □

Разпродажбите на долари продължават

Разпродажбите на щатският долар продължиха и в петък. Това се случи, след като председателят на Федералния резерв Бен Бернанке направи изявление на конференцията на централната банка в Бостън, че са налице предпоставки за отпускане на нови стимули за щатската икономика. Топ-банкерът отбеляза, че при сегашните близо нулеви нива на номиналните лихви рискът от дефлация е значителен.

В момента е трудно да се определят количествата на бъдещи стимулиращи програми, тъй като банката няма опит в прилагане-

Станислав Понев,
"Логос-ТМ"

” В началото на американската сесия доларът се търгуваше на 1.4080-1.41 EUR/USD

то на неконвенционални монетарни мерки, допълни Бернанке. Непосредствено след неговото изявление американската валута достигна най-ниските си нива срещу еврото за последните 8 месеца - 1.4157 EUR/USD, и нов 15-годишен минимум срещу японската йена - 80.86 USD/JPY.

Впоследствие обявяването на резултатите за продажбите на дребно в САЩ парираха неговия спад и в началото на американската сесия доларът се търгуваше на 1.4080-1.41 EUR/USD. Официалните данни на правителството за продажбите

на дребно показаха ръст от 0.6% през септември. Това е трети пореден растеж за този водещ икономически индикатор. Същевременно индексът на производствената активност в региона на Ню Йорк скочи до 15.7 пункта, което е значително над прогнозите на икономистите. Анализатори на Credit Suisse прогнозираят продължаване на поевтиняването на щатския долар срещу еврото с първоначалната цел 1.43 USD. Те обосновават тази своя преценка с пазарната нагласа, която продължава да е за поевтиняване на американската валута. □

Индекс на деня

3.18

► процента се повиши китайският индекс Shanghai Composite и достигна 2971.16 пункта

Цифра на деня

1.02

► процента се понижи цената на златото и достигна 1367.13 USD/тр. у.

Стока на деня

2.79

► процента загуби нерафинираната захар на борсата в Ню Йорк и достигна 599 USD/т

” По време на борсовата сесия в петък измерителят добави 92 пункта към стойността си. Борсовите индекси в Китай бяха единствените печеливши след изказването на Бен Бернанке

” По време на последната борсова сесия благородният метал загуби 15 USD, което е първото поевтиняване за последните шест сесии. Корекцията е нормална след резкия ръст преди това

” Суровината загуби 17 USD от стойността си на последната борсова сесия. Слабият интерес от страна на инвеститорите беше главната причина за поевтиняването

Цената на пшеницата отново се покачва

След последните колебания в цените на основните зърнени култури по световните пазари сега вече личи ясен тренд към покачване. Нехарактерно е след прибирането на нова реколта цените да не спаднат, но това е тенденцията, която ясно личи на всички борси. В Чикаго пшеницата за последната седмица се повиши с над 15 USD до 257 USD/т, а царевичната стигна 223 USD/т. В Будапеща европшеницата се търгуваше на 401 лв./т, царевичната за 382 лв./т, а маслодайният слънчоглед стигна 796 лв./т. Ако погледнем глобално спрямо предходната година, се вижда, че цените по света са се повишили с 35-85% в различните държави. Оказва се, че по данни на Световния съвет по зърното тази година реколтата от пшеница е по-слаба с 6% и потреблението ще я надвиши. Добрата новина

Таня Панайотова,
Софийска стокова борса

е, че в България реколтата е прибрана изцяло и въпреки че е по-слаба, е напълно достатъчна и за потребление, и за износ.

На Софийската стокова борса имаше сделки за царевична на 390 и на 420 лв./т според франкировката, а твърда пшеница се търсеше на 330 лв./т. Имаше продажби и на дърва за огрев на 68 лв./куб. м, брикети на 275 лв./т и метали на 0.63 лв./кг. Голямо количество сделки имаше и при горивата - различните бензини се търгуваха между 1740 и 1783 лв./хил. л, а дизелът от 1742 до 1891 лв./хил. л. Газол според вида се изкупуваше в диапазона от 1170 до 1730 лв./хил. л, а продажби на газ пропан-бутан се реализираха на 1050 лв./хил. л.

НАЦИОНАЛНА
ЕЛЕКТРИЧЕСКА
КОМПАНИЯ ЕАД

НАЦИОНАЛНА ЕЛЕКТРИЧЕСКА КОМПАНИЯ ЕАД, с адрес на управление ул. „Триадица“ 8, 1040 София, Република България, лобезно ви информира, че на основание Раздел VIII, т. 3. от Документацията за предварителен подбор на купувач/купувачи за продажба на електрическа енергия за Република Турция с реф. № ТЕ 1014047, НЕК ЕАД изменя и допълва Прибавката за участие.

Информацията е публикувана на интернет страницата на компанията www.nek.bg/Търгове.

Последната дума е на шефа

Повечето изпълнителни директори на щатски компании няма да подкрепят сделка по придобиване от конкурента си

Много от главните изпълнителни директори (CEO) на големите компании са изправени пред реален риск да обеднеят, след като са позволили фирмата, която управляват, да бъде придобита. Печеливши ще има и те по всяка вероятност ще са акционерите, които ще получат добра премия след сделката по сливането.

Това става ясно от анализ на данните на компенсациите, които получават директорите на компаниите, които влизат в щатския индекс S&P 1500, направен от Dow Jones Investment Banker и Shareholder Value Advisors. Те са изчислили колко от CEO-тата на компаниите от индекса биха спечелили или загубили при осъществяването на подобна сделка.

Загубите ги гемотибират

Изненадващо направеният анализ на 924 американски компании показва, че само 18% (756 CEO) от ръководителите ще получат повече пари от придобиването, отколкото биха взели, ако продължат да управляват компанията.

Около 73% (670 мениджъри) от тях ще претърпят загуба от над 5%, а 46% от всички директори ще загубят над 50% (427 директори) от благосъстоянието си.

В крайна сметка вариантите, при които един изпълнителен директор ще се бори за успешно сключване на сделка при премия от 25%, хич не са много, се обобщава в доклада.

Други 6.4% (59 директори) ще са забогатели с +/- 5%, ако акциите бъдат придобити с 25% премия.

Изводът, който отгук може да се направи, е, че тези, които искат да придобиват други компании, трябва много добре да си направят

► Голяма част от шефовете на компаниите се противопоставят на сливанията, защото ще намалее благосъстоянието им в резултат на сделката

сметките и да очакват противопоставяне от страна на изпълнителните директори. Просто всичко е въпрос на пари.

Разчетите

Анализът на практика дава много ясни съвети какво трябва да направи даден купувач, ако иска главният изпълнителен директор да се съгласи да му продаде компанията, която ръководи.

Също така е направено изчисление колко трябва да бъде премията, която трябва да бъде предложена на акционерите, за да дадат и те зелена светлина на бъдещата сделка.

Проучването има за цел да отговори на въпроса дали управляващите в компанията са склонни да продават фирмата при премия от 25% за акционерите, ако лично те претърпят финансови загуби.

Примерът

Като конкретен пример в проучването е даден главният изпълнителен директор на американската фармацевтична компания Genzyme - Хенри Термер. В началото на септември френският му конкурент Sanofi-Aventis предлага да придобие Genzyme и офертата е 69 USD на акция. Термер категорично се противопоставя на тази сделка, въпреки че на борсата в Мюнхен акциите на Genzyme в този момент (22 юли) се търгуват за 54 USD.

Ден преди от Sanofi официално да обявят, че имат намерение да придобият Genzyme. Така на практика може акциите да бъдат продадени с 27% по-скъпо, отколкото е борсовата им цена.

Опозицията на Термер в този момент е разбираема, тъй като въпреки че акционерите ще си получат пре-

На борсата Кой е най-скъпоплатеният CEO

► Основателят и главен изпълнителен директор на софтуерния гигант на Microsoft Лари Елисън е най-скъпоплатеният мениджър на публична американска компания за последните 10 години. Това показва класация на Wall Street Journal. Елисън е спечелил 1.84 млрд. USD от юни 1999 до май 2009 г. Те

са от заплати, компенсация, бонуси и доходност от ценни книжа. Шефът на Oracle е начело, въпреки че неговата средногодишна заплата от 6.7 млн. USD е твърде скромна на фона на заплатите на останалите директори в Top 10.

► На второ място е Бари Дибър, генерален директор на компанията IAC/InterActive, собственик на информационни, развлекателни сайтове и онлайн магазини в 40 страни по света. От 31 декември 1999 г. до 31 декември 2009 г. той е заработил 1.14

млрд. USD.

► Третата позиция е за ръководителя на Occidental Petroleum Рей Ирани, който за периода е натрупал 857.1 млн. USD.

► Основателят и главен изпълнителен директор на Apple Стив Джобс е четвърти, въпреки че не получава заплата. От 1999 до 2009 г. той е спечелил 748.8 млн. USD.

► Пети е главният изпълнителен директор на Capital One Financial Ричард Феърбанк с натрупано благосъстояние от 569 млн. USD.

мия от по 27 USD за акция, шефът на Genzyme ще е нетният губещ поради простата причина, че може да загуби поста си след сливането.

За да успее Термер да запази сегашното си благосъстояние, Sanofi трябваше да предложат цена от минимум 71 USD, а за да регистрира лична печалба, тази цена трябваше да е поне 90 USD, което е с 10 USD над историческия борсов рекорд, достигнат през 2008 г.

Сметките

Ето какво показват простите сметки. При цена от 69 USD за акция Термер е щял да спечели 8.5 млн. USD от опциите, които притежава в Genzyme, и други 9.6 млн. USD от акциите си в компанията.

Допълнително щеше да получи и 11 млн. USD като компенсация за това, че ще напусне поста си. Така на практика той щеше да забогатее с още 29.1 млн. USD.

В същото време обаче през следващите три години е щял да претърпи загуби за близо 38 млн. USD след продажбата на тригодишните опции и от това, че вече няма да е CEO на компанията за още 3 години. Така, като се тегли чертата, той ще генерира нетна загуба от 9 млн. USD.

Вариантите

Има няколко варианта, какво трябва да направят компаниите, ако искат успешно да купят конкурентите си. Единият вариант е да се

разгледат отблизо тези 18%, които въпреки придобиването ще напуснат поста по-богати, отколкото, ако останат на него. Те обаче са толкова много и със сигурност не включват най-големите компании на пазара.

Другият вариант е самата сделка да се обмисли по такъв начин, че изпълнителният директор да запази поста си дори след сливането. Или поне да получи такава компенсация, че да се бори за интереса на акционерите. И третият вариант включва сделка между CEO и компанията купувач, при която той работи в интерес на купувача и себе си и пренебрегва интереса на акционерите в компанията.

Така хем вълкът е сит, хем агнето цяло. □

Ново дубайско начало за БТК

Спряганят за купувач на телекома Oger telecom е изправен пред свиване на пазара на фиксирана телефония и свирепа конкуренция

БТК ще има нов собственик до края на годината. Информацията, че телекомът се продава, отдавана вече не е новина. Този път за купувач се сочи базираният в Дубай Oger telecom. Освен силно присъствие в Близкия изток компанията притежава и 55% от Turk Telecom. Първите ѝ стъпки в България обаче няма да бъдат лесни предвид очакваното свиване на пазара на фиксирана телефония, високата наситеност на мобилния пазар и увеличаващата се конкуренция при доставчиците на интернет, където БТК е основен играч.

Сделката

Сделката за изкупуването на БТК е очаквана и няма да е изненада, анализаторът от "Индъстри Уоч" Красен Йотов. Според различни източници тя ще бъде финализирана до края на годината или най-късно до края на януари 2011 г. Никой не се ангажира обаче да прогнозира колко точно струва БТК в момента. През 2007 г. тя бе придобита от инвестиционното звено на AIG - AIG Investments, за 1.42 млрд. EUR. AIG Investments пък от своя страна смени собственика си през март тази година и в момента е част от PineBridge Investments, която е собственост на китайския милиардер Ричард Ли.

Пазарът очаква в най-добрата случай цената на новата сделка да остане без промяна спрямо платената преди 3 години сума. Оценката конкретно на БТК зависи много от възможността компанията да влияе върху пасивната инфраструктура и достъпа на другите оператори върху нея, коментира Йотов. Според него обаче през последните 1-2 години перспективите пред компанията по-скоро са се влошили най-малкото "защото мобилните оператори направиха няколко сделки, вече са по-активни на пазара на фиксирана телефония, а в близко бъдеще ще бъдат по-конкурентни и на пазара на широколентов достъп".

Предимства

Въпреки това компанията, оперираща на пазара с марката "Виваком", има и своите големи предимства. Сред тях са пасивната кабелна инфраструктура, покриваща цяла България,

140

▶ процента е проникването на мобилните услуги сред българското население, показва докладът на Комисията за регулиране на съобщенията за 2009 г.

и новите услуги, които телекомът предлага. Например наскоро представената телевизионна услуга. Паралелно с това БТК притежава и 50% от НУРТС България, което ще играе основна роля при предстоящата до 2012 г. цифровизация. От друга страна обаче, на над 850 имота на дружеството е наложен заповест от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол заради неспазване на приватизиционния договор от страна на компанията. Което е причината за няколко интересни въпроса: какви са перспективите за развитието на най-голямата телекомуникационна компания в България и в какво състояние ще я заварят новият ѝ собственик.

Конкуренция

БТК е един от двата телекомуникационни оператора в България, които могат да предложат на клиентите си quadruple play - т.е. комбиниран пакет услуги от мобилна и стационарна телефония, интернет и телевизия, без за това да разчитат на мобилната си мрежа. Другата компания, която предлага подобна възможност, е "М-Тел". GSM операторът в средата на септември изкупи интернет доставчиците "Спектрум Нет" и "Мегалан". По този начин вече и от "М-Тел" предлагат в пакет - интернет, телевизия, и двата вида телефония.

Перспективите пред БТК и основния ѝ източник на приходи - стационарната телефония - обаче не са особено розови, посочват анализатори. Над 2 млн. домакинства у нас използват фиксираните телефони на телекома, но на този пазар навлизат активно все повече големи играчи. Сред тях са двата основни конкурента на бившия държавен телеком - "М-Тел" и "Глобул", които заедно имат около 300 хил. абонати към края на август. Ръстът на потребителите на фиксираните услуги на двата телекома е трицифрен, а пазарът на фиксирани услуги в България се свива, което означава, че БТК най-вероятно ще продължи да губи позиции в този сегмент, допълват анализатори. Въпреки спа-

Смяна Кои са Oger telecom

▶ Oger telecom е основан през 2006 г., базиран в Дубай, част е от финансовата група

Saudi Oger, която освен с телекомуникации има бизнес и в строителния и енергийния сектор.

▶ Компанията развива бизнеса си основно в Близкия изток и е мажоритарен собственик на турската

Turk Telecom, в която притежава 55%. Компанията е турският еквивалент на БТК.

▶ Самият Turk Telecom притежава над 81% от груп турски мобилен оператор - Avea.
▶ Освен в Близкия изток

Ключови моменти

Развитието на БТК за последните 3 години

- ▶ май 2007 г. - AIG Investments купува 90% от БТК за 1.6 млрд. EUR. Продавач е Тор Бьорголфсон и свързани с него компании
- ▶ края на 2008 г. - БТК обявява, че ще се слее с мобилното си подразделение Vivatel. Новият бранд на компанията е Vivacom
- ▶ януари 2009 г. - сливането между двете компании е завършено
- ▶ април 2009 г. - БТК изкупува най-голямата българска верига за продажба на мобилни телефони 2be
- ▶ август 2010 г. - БТК продава 50% от Националното управление "Радио- и телевизионни станции" (НУРТС)

▶ **Новият собственик на БТК ще трябва да се справи с все по-активната конкуренция на българския телекомуникационен пазар, който не бе погминал от кризата**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

да в броя на стационарните си потребители обаче общото ниво на клиентите на БТК остава непроменено заради предлаганите мобилни услуги, твърдят източници на в. "Пари". Факт е обаче, че стационарната телефония непрекъснато губи позиции и по света, и в България. Това е сигнал, че собствениците на телекома ще трябва да търсят и нови полета на развитието на компанията.

Телевизия и интернет

Най-вероятно свежите капитални за компанията ще дойдат от интернет и телевизионните ѝ услуги, коментира анализаторът

от "Индъстри Уоч" Красен Йотов. Смятам, че точно там може да се очаква по-голяма агресивност и активност от страна на оператора. В момента БТК е най-големият интернет доставчик в България, с над 300 хил. абонати на ADSL услугата. Компанията държи над 10% от пазара. Тя е особено силна в провинциалните райони, където покритието на популярната в София LAN услуга не е толкова голямо, твърдят играчи на пазара. Конкурентите на телекома в този сегмент обаче също нападат агресивно. Един от основните фокуси на обединението между "М-Тел", "Спектрум Нет" и "Мегалан" ще бъде именно широколентовият интернет. Засега компаниите са най-силни в София, където държат около 10% от пазара. Целта обаче е експанзия и в провинцията, стана ясно при обявяването на сделката. Част от този па-

зар се опитват да вземат и по-големите кабелни оператори, като blizoo, които също обявиха, че тяхната цел е експанзията извън София. Те също започнаха активно да изкупуват мрежови оператори извън столицата, с което постепенно разширяват покритието на мрежата си.

Втора вълна

Анализаторите разтълкуват тази стъпка като начало то на втората вълна на консолидацията на интернет пазара. Тя обаче няма да е лесна, тъй като в момента на него оперират над 2 хил. компании. Повечето от тях разполагат с минимален брой клиенти, които пък са основния таргет на големите играчи на пазара.

Най-новото поле на действие на БТК е телевизията. Компанията стъпи на този пазар в края на лятото. Цените, които обяви при старта на DVB-T услугата си, бяха агресивно

47.5

▶ процента от българското население има достъп до интернет, показват данните на internetworldstats.com

ниски - 5 лв. на месец за 40 програми. Именно с това компанията ще се опита да завоюва позиции в този сегмент, който тепърва ще се развива.

Влизането на дубайския Oger telecom се очаква освен да даде идеи за развитието и да влее и финансови сили на телекома. На новия собственик ще му се наложи тепърва да се ориентира в силно конкурентна и динамична среда, както и бързо да се впише в българската действителност.

Христо Ласков

▶ Финансови показатели на "Виваком"

Q1 2009	Q2 2009	Q3 2009	Q4 2009	Q1 2010	Q2 2010	
Продажби	251.191	242.005	256.881	287.625	263.522	239.274
Печалба	21.024	18.047	19.678	21.335	34.587	14.044

* В МЛН. ЛВ.

Източник: Консолидирани отчети на БТК, публикувани на Българската фондова борса

ПАРИ И РАБОТА

Походът на предприемач

Самонаетите в ЕС са били един от най-гъвкавите и стимулиращи фактори по време на кризата, сочи доклад на Еврокомисията

Самонаетите лица (еднолични търговци и работодатели) продължават да са един от двигателите на европейската икономика. Това показва последният доклад на Европейската комисия за състоянието и тенденциите в трудовия сектор. Въпреки че през 2009 г. общият им брой е спаднал с 1%, може да се каже, че годината е стабилизираща за пазара. За сравнение през миналата година броят на наетите се е свил двойно повече. Силното влияние на предприемачите на пазара на труда в ЕС е обяснимо, като се има предвид, че делът на малките и средните предприятия (МСП) там е около 99% от броя на всички компании. Още повече че те са отговорни и за две трети (70%) от нивото на заетостта в ЕС.

„След въвеждането на програмата „Компания за час“ регистрацията на фирма в Португалия отнема само 60 мин

Прегночвания

Според доклада на Еврокомисията самонаетите лица и собствениците на малки и средни предприятия са били един от гъвкавите и стимулиращи фактори на европейската икономика по време на кризата. Освен поради огромния пазарен дял на МСП влиянието на този принос се обяснява и със стабилната нагласа на предприемачите. За периода 2000-2009 г. нивото на европейците, които предпочитат самонаетостта, е останало равномерно (45%). За сравнение в САЩ кризата е обезкуражила 6% от иначе многобройните предприемачи (налице е спад от 61% през 2007 до 55% през 2009 г.). Обяснението се крие както в ценностните

Марина Узунова
marina.uzunova@pari.bg

приоритети (преобладаващ стремеж към независимост, свободен избор и себеизява), така и в активната политика за стимулиране на малкия и средния бизнес през годините на кризата (виж карето).

Статистика

През 2009 г. всеки седми европеец (или общо 32.5 млн. души) е бил самонает или работодател, показва изследването на ЕК. Т. е. въпреки че 45% от европейците искат сами да са си шефове, едва 15% реално са били. На национално ниво обаче картината варира значително под и над средната стойност, като определяща роля имат структурата на икономиката и политиката на правителството.

Два лагера

Ясно изразена е тенденцията за висока предприемчивост в южните страни със значителна безработица - Италия, Испания, Гърция, България. Често при тях самонаетостта е единствената алтернатива и държавата стимулира разширяването ѝ. При силно изразените социални страни с отлични условия на заетост предприемачите са под средното ниво за ЕС. Като цяло стимулите, с които се подпомагат самонаетите, се разделят на фискални (финансови инжекции) и структурни (освобождаване от данъчно облагане, процедурни улеснения).

Финансови инжекции

Германия е страна с традиции в подпомагането на предприемачите. Затова не е изненадващо, че от 2008 до 2009 г. броят им не е спаднал, а напротив, дори се е увеличил с 9.4%. Една от мерките, които се прилагат

► Дял на самонаетите в ЕС (2009 г.)

Страна	Дял
Естония	4.2%
Люксембург	6%
Дания	6.2%
Унгария	6.8%*
Норвегия	8%
Холандия	8.6%
Латвия	9%
Франция	9%
Швеция	10%
Литва	10.6%
Словения	10.8%
Австрия	11%
Германия	11%
Исландия	11.6%
България	12.5%
Македония	12.7%
Малта	13%
ЕС	14.3%
Великобритания	14.6%
Словакия	15.7%
Ирландия	16.6%
Испания	16.9%
Кипър	17.2%
Чехия	17.3%
Хърватия	17.4%**
Полша	18.3%
Сърбия	19.3%
Белгия	20%
Румъния	20%
Португалия	20.3%
Италия	22.5%
Гърция	30%

* За 2008 г.

** За 2003 г.

Източник: Европейската комисия

в Германия, е популяризирането на възможността за собствен бизнес сред безработните - при представяне на бизнес план те имат право на допълнителна издръжка от 70% от последната им заплата. След самото стартиране на компанията пък се изплащат месечни помощи - по 600 EUR през първата година, по 360 EUR през втората и по 240 EUR през третата.

На юг

В Гърция високото ниво на заетост се обяснява със засилени мерки за мотивиране на безработните младежи и жени да създадат собствен бизнес, както и разпространената практика на аутсорсинг или използването на подизпълнители за голяма част от дейностите в търгов-

Причини

Влошава се качеството на живот

Влошаването на качеството на живот е един от страничните ефекти на самонаетостта, установява докладът на ЕК. Три пъти по-висока е бедността сред предприемачите спрямо

работниците (съответно 18 и 6%). Въпреки независимостта и възможността за себеподдържане средният доход на самонаетите е с 3700 EUR по-нисък. Дългото работно време е друг недостатък - средната работна седмица за едноличните предприемачи е 50 часа срещу 42 за работода-

► Стремежът към независимост, свободен избор и себеизява подхранва европейците

99

► процента от компанията в ЕС са малки и средни предприятия

раци компании (4474 EUR през 2010 г.). Въпреки това обаче нивата на самонаетите в тези страни остават ниски.

Структурни промени

Португалия, която е една от страните с високи нива на самонаетост (20.3%), е добър пример за борба с бюрокрацията. През последните години предприемачите могат да създадат фирма с

раци компании с приходи под 30 987 EUR. В Кипър прагът на същата мярка е 19 500 EUR. В Естония също изплащат единична финансова инжекция за старти-

телите и 37 за работниците. Най-дълго работят самонаетите във Франция (55 часа) и Германия (повече от 49 часа). Значително по-ниски доходи от работниците пък имат предприемачите от Чехия, Великобритания, Финландия, Швеция, Македония и Сърбия.

Статистика

Защо има разминавания

Според нашата статистика самонаетите в България са 27%, а според Евростат - 12.5%. Донякъде разликата се дължи на разминавания в отправните години и извадковите рамки. По-съществено отклонение обаче идва

от дефиницията на заетост в сектори като селското стопанство. Според ЕС собствениците на малки ферми са самонаети лица, когато използват производството си единствено за лична консумация. Употребата на производството се определя спрямо производствени нива - когато добитото надхвърли

съответното ниво и бъде причислено към БВП, се променя и структурата на заетост. Голяма част от фермерите у нас имат и допълнителна работа. Затова, статистиката на Евростат не отчита с точност заетостта в сектора. Българските данни, от друга страна, калкулират и двете длъжности.

Число на деня

70

▶ процента от заетостта в ЕС се осигурява от самозаетите лица

ИТЕ

България е благоприятна за предприемачество

Ключови за стимулирането на предприемчивостта са законодателството и достъпът до финанси

Наред с Гърция, Румъния, Полша и Италия България остава една от страните с най-високи нива на предприемачество в ЕС и след кризата. В зависимост от това коя статистика се избере (европейската или националната), броят на самонаетите у нас варира между 0.4 млн. и 1 млн. (12.5 или 27%). С дял от 99% спрямо всички компании малките, средните и микропредприятията в България се очертават като "генератор на нови работни места и икономически растеж", се казва в доклада на Центъра за икономическо

развитие за състоянието и развитието на сектора (виж таблицата).

Стабилност

Устойчивостта на сектора по време на икономическия спад се обяснява с ниската еластичност на броя самонаети - цифрата остава стабилна независимо от макрообстоятелствата. Например за годината от 2008 до 2009 г. отпадналите от групата на самонаетите са били едва 0.7% срещу освободените 3.74% работници, пише в последното си изследване Европейската комисия (ЕК). Предпочитанията на българите между самонаетост и наетост са балансирани (50% срещу 50%) и идентични с тези в други южни или северни държави като Италия, Португалия, Румъния,

50

▶ процента от българите предпочитат да са самонаети

▶ Разпределение на предприятията в България (2009 г.)

Показател	Микро (до 9 души)	Малки (10-49)	Средни (50-249)	Големи (над 250)
Оборот	24%	25%	24%	27%
БВП	14%	20%	24%	42%
Брой	88%	9%	2%	1%

Източник: Център за изследване на демокрацията

Франция и Ирландия. Затова ключът към доброто представяне е отчасти в сравнително по-лошите условия на заетост спрямо северните страни (ниво на заплатите, социални придобивки и т.н.) и отчасти в добрите външни фактори. Решаващи за предприемаческата дейност в България според Центъра за изследване на демокрацията определя законодателната подкрепа и лесния достъп до бизнес кредит и до рисков капитал.

Мерки

За стимулиране на самонаетите еднолични предприемачи и работодатели в България са предприети няколко мерки, пише ЕК. Например положително се оценява възможността за изплащането накуп на обезщетенията за безработица и социални помощи, когато предприемачът представи и получи одобрение за собствен бизнес план. Други мерки са отпускането на средства при наемането на

втори член от семейството или приспадането на разходи за консултантски услуги. Осигуряването на обучителни модули също подпомага предприемаческата дейност. Позитивно влияят и опитите за приобщаване на рисковите групи, младежите и връщащите се към пазара на труда майки, както и активното усвояване на средства по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси", обобщава докладът на ЕК. □

Европейска стратегия Откога започва подкрепата

▶ Интензивната стратегия за стимулиране на МСП започва през 2000 г. с приемането на Европейската харта за малките предприятия, признаваща сектора като гръбнак на общата икономика.
▶ Следващият крайъгълен камък е Законът за малките предприятия от 2008 г., състоящ се от 10 принципа, върху които да се фокусират гържавните членки. Разпоредбите изискват да се опростят правилата за основаване и управление на МСП, както и по-прозрачното оповестяване на обществени поръчки под правовите стойности за двете регламентирани групи. Прагът, отвъд който обществените поръчки в сферата на строителството трябва да се публикуват в Официалния вестник на ЕС, е 4.845 млн. EUR. За областта на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и

пощенските услуги границата е 387 хил. EUR.

▶ Третата инициатива е стартирала през 2009 г. Европейска седмица на МСП. Събитието има по-скоро популяризиращ, отколкото регламентиращ характер, като целта е да се представи информация и да се стимулира предприемачеството, най-вече сред младите европейци.

▶ Наличността на финансова подкрепа за МСП е било друго условие за стабилността на пазара, показва последният доклад на Европейската централна банка. През 2009 г. МСП са разчитали най-вече на външно финансиране - 35% чрез банков заем, 35% чрез кредитни линии или овърдрафти, 30% чрез лизинг, лизинг със закупуване или факторинг, 23% чрез търговски кредит. Значително по-малко предпочитано е пазарното финансиране - 1.3% са разчитали на издаването на акции или финансиране от външни инвеститори, а едва 0.9% - на облигации.

една спирка до съответната служба чрез програмата "Компания за час".

В Румъния показателят е много по-висок от средния за ЕС, но това се дължи най-вече на развитото селско стопанство - 70% от самонаетите са дребни фермери в общо 4.23 млн. ферми. Допълнително улеснение е премахването през 2010 г. на подоходния данък за микропредприятия (преди беше 2%, после

2.5 и накрая 3%). В други страни положението на самонаетите е по-трудно.

Например, макар че в Белгия средният им дял е 20%, ОИСР определя данъците в страната като едни от най-високите в ЕС. За сравнение данъкът върху доходите за самонаети с деца може да достигне 55.2%.

Къде сме ние

Тази форма на заетост е

особено популярна и в България, установява Европейската комисия.

Според националната статистика самонаетите у нас са 27%, или около 1 млн. души, като кризата не е намалила ентусиазма към трудовата независимост (спад само с 0.7%).

Според статистиката на Евростат обаче броят на българските предприемачи е 12.5% от общата заетост в страната.

Пари

20.10.2010 г. Гранд Хотел София

Конференция АВТОМОБИЛЕН ТРАНСПОРТ & СПЕДИЦИЯ

АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА В РЕГИОНА

- Европейската политика през следващите десет години
- Как се справят фирмите в условията на икономическа криза

По темите ще чуете:

- **Камен КИЧЕВ**, зам. министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- **Меглена КУНЕВА**, съветник на комисаря по транспорта в ЕК Сим Калас
- **Майкъл НИЛСЕН**, генерален представител на ИРУ към ЕС и други представители на сектора

ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОГРАМАТА И ЗА РЕГИСТРАЦИЯ:

02/ 4395 855 || <http://events.pari.bg> || events@pari.bg

Със съдействието на:

Спонсор:

Страховете за рецесия с двойно

Икономиките на страните от Централна и Югоизточна Европа се

Страховете на инвеститорите за рецесия с двойно дъно, изглежда, ще се окажат пресилени. Глобалният растеж ще продължи през 2011 г., воден от развиващите се страни. Той обаче ще бъде по-нисък от преди кризата. Причина за това са по-високите лихви, свиването на бюджетните разходи и затегнатите условия за кредитиране, които продължават да влияят върху съвкупното търсене.

Това са изводите от анализ на гръцката Eurobank EFG за глобалната икономика и пазари. Той беше представен в София от водещи мениджъри на финансовата група, която притежава мажоритарен дял от Пощенска банка.

Новата Европа

Две години след старта на кризата в региона на Централна и Югоизточна Европа (т. нар. Нова Европа) икономиките на страните от тази част на континента се стабилизират, заяви Платон Монокрусос, ръководител на отдел "Изследване на финансовите пазари" в Eurobank EFG.

Скоростта и динамиката на това възстановяване обаче не са еднакви за отделните икономики в региона. Това зависи както от специфични структурни характеристики за отделните страни, така и от строгостта на мерките, които предприемат местните правителства, за да коригират макроикономическите дисбаланси.

Турция и Полша показват силен растеж, Сърбия и Украйна се съживяват поскромно, докато Румъния и България изостават от групата. Тези страни са във фокуса на анализа на Eurobank EFG, защото в тях финансовата група има присъствие.

Прогнози за растеж

В Турция за тази година анализаторите на групата очакват ръст на БВП от 7%, докато полската икономика ще нарасне с около 3.3%. Обяснението за по-доброто представяне е, че световната финансова криза завари тези страни с относително ниски нива на задлъжнялост и по-добри позиции да посрещнат външни шокове.

Сърбия и Украйна продължават да показват убедител-

ни сигнали за икономическо подобряване. Очакваният ръст на БВП на Сърбия през тази година е 1.5%, а за 2011 г. - 3%, дължащ се основно на увеличени износ. Сръбското правителство продължава да изпълнява стабилизационната програма на МВФ със забележителен успех.

В Украйна след катастрофалната рецесия през 2009 г. сега се очаква увеличение на БВП с 4% благодарение на стабилизирането на вътрешната икономическа среда. Новото правителство разчита на споразумения с различни финансови институции, изоставяйки вътрешните политически търкания и несигурност, което се приветства от инвеститорите.

В българската къща

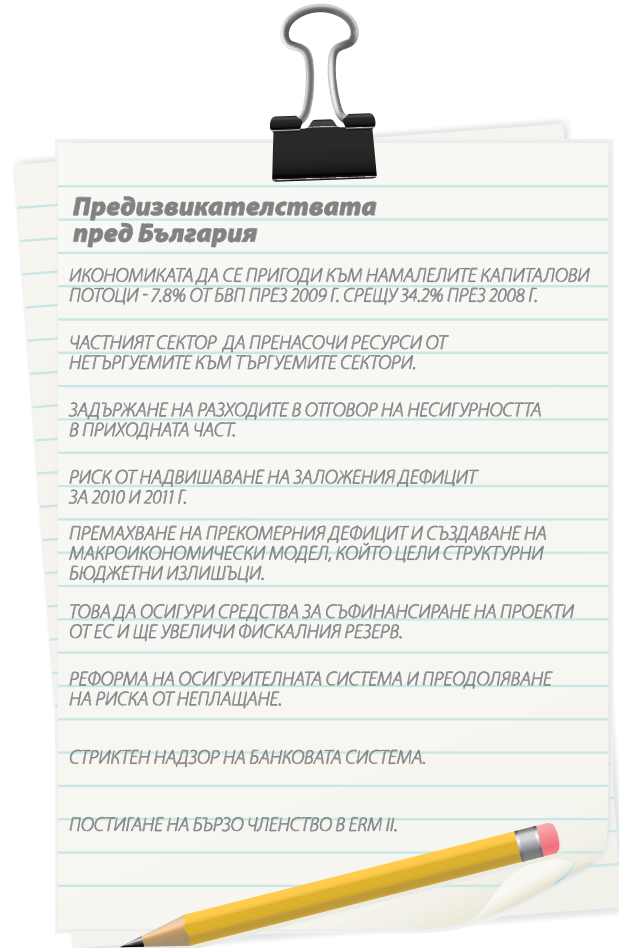
Анализът на Eurobank EFG показва, че българската икономика ще отбележи лек спад на БВП от 0.3%. Усилията на правителството за намаляване на бюджетния дефицит и рязкото подобряване на баланса по текущата сметка дават оптимизъм да се очаква по-силно възстановяване през 2011 г., смятат анализаторите. За следващата година тяхната прогноза за ръста на българската икономика е 2.5%. Тази положителна прогноза се дължи на подобряващия се баланс на текущата сметка, както и на увеличени износ.

Ъсегите

Румъния все още е затънала в рецесия, заведена от бурното кредитиране и разхлабането на фискалната дисциплина в годините на еуфорията. В резултат на това агресивната правителствена програма за фискална консолидация (25% оръязване на заплатите в публичната сфера и вдигане на ДДС с 5 процентни пункта от 19 на 24%) ще продължат да оказват негативно влияние върху ръста на брутният вътрешен продукт до края на тази година.

Пазарите в региона

На монетарния фронт централните банки в региона ще задържат лихвените нива до края на тази година, смятат анализаторите от Eurobank EFG. Притесненията на пазара заради фискалната

криза в еврозоната и необходимостта да се поддържат ниски лихвени проценти, за да се насърчава растежът в момента, оказват натиск върху решенията на правителствата.

Анализаторите от Eurobank EFG предупреждават за нарастваща опасност от инфлационен риск през втората половина на тази година. Тя е породена от отслабване на валутите, вдигане на данъци и непредвидени обстоятелства като пожарите през лятото, които унищожиха голяма част от зърнената реколта в Русия и други страни в ОНД.

Предизвикателствата остават

На фискалния фронт има големи предизвикателства пред правителствата. Много от тях предприеха или се канят да предприемат непопулярни мерки с цел да стопят бюджетните дефицити, както и да подкрепят в средносрочен план макроикономическата стабилност. Това ще им помогне да си

осигурят и необходимото финансиране от международни организации.

Валутите в региона започват да поскъпват. Полската злота и турската лира отчитат най-голямо повишение напоследък и стават интересни за инвеститорите. В България валутният борд продължава да е стабилен и устойчив. Подобна теза изрази и анализаторите от Райфайзенбанк. Според тях финансовата стабилност у нас в много голяма степен се дължи на борда.

Лихвите върху външния дълг се стабилизират от началото на септември, в резултат на което средата става по-благоприятна за поемане на риск. По всичко личи, че страховете на инвеститорите за повторна рецесия се разсейват, смятат от Eurobank EFG. Въпреки че анализаторите предупреждават, че дълговите книжа на страните от региона все още са скъпи и може да бъдат повлияни от внезапни промени в настроението на световния пазар.

Мила Кисьова

Глобална макроикономическа прогноза

	БВП (%)			Инфляция (%)			Фискален баланс (% от БВП)		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
САЩ	-2.4	2.5	2.4	-0.4	1.6	1.5	-12.5	-11.0	-8.2
Еврозона	-4.1	1.7	1.5	0.3	1.5	1.7	-6.3	-5.8	-5.3
Япония	-5.2	2.5	1.7	-1.4	-1.0	-0.5	-10.3	-9.8	-9.1
Полша	1.8	3.3	3.4	3.5	2.5	2.7	-7.1	-7.3	-7.0
Румъния	-7.1	-2.0	1.5	5.6	6.5	4.5	-8.3	-7.8	-6.4
България	-5.0	-0.3	2.5	2.5	3.0	2.7	-3.9	-3.8	-2.8
Турция	-4.7	7.0	5.0	6.3	8.3	7.2	-5.5	-3.0	-2.0
Украйна	-15.1	4.0	4.2	15.9	10.2	10.5	-8.7	-6.5	-5.0
Китай	9.1	10.0	9.0	-0.7	3.0	3.5	-2.2	-2.8	-2.0
Бразилия	-0.2	7.2	4.5	4.9	5.1	4.9	-3.3	-2.5	-2.0
Индия	7.0	8.2	8.7	2.2	8.3	5.5	-10.5	-8.5	-7.5
Русия	-7.9	4.5	5.0	11.7	6.5	7.5	-6.2	-4.0	-0.5

Източник: МВФ, ЕЦБ, Национална статистика, Юробанк

Евтиният долар може да дестаби

Обезценката на валутата ще направи американските стоки по-конкурентоспособни, но и ще налее инфлация в икономиката

Поевтиняването на долара, което се подкрепя от монетарните власти и правителството в САЩ, може да дестабилизира глобалната

икономика, като накара и другите страни в отговор да девалвират валутите си, за да подпомогнат износа, пише Financial Times.

Рискът е голям

Новото агресивно монетарно улеснение на САЩ ще е "безотговорна стъпка", защото се прави с цел американският износ да стане по-конкурентен за сметка на останалите страни. Това е

казал пред FT висш европейски чиновник, който е пожелал да остане анонимен.

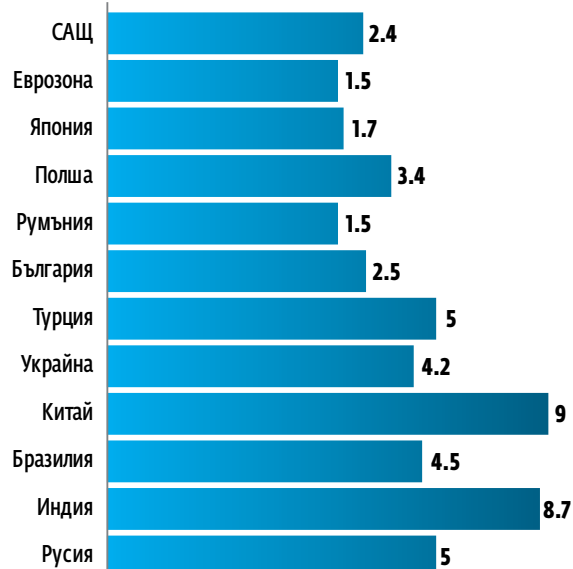
Според чужди анализатори САЩ ще спечелят валутната война, тъй като по-евтиният долар ще помогне на икономиката на страната, но пък ще направи големи поражения на другите страни - Китай, Япония и Европа. А това крие опасност от дестабилизация на глобалната икономика.

ДЪНО се разсейват

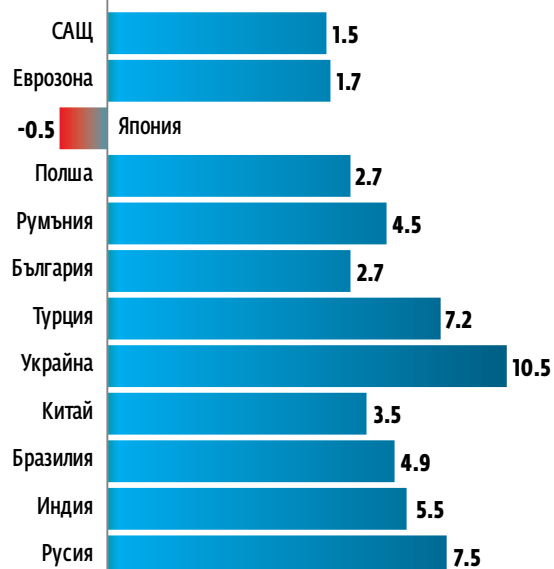
стабилизируют, сочи анализ на гръцката Eurobank EFG

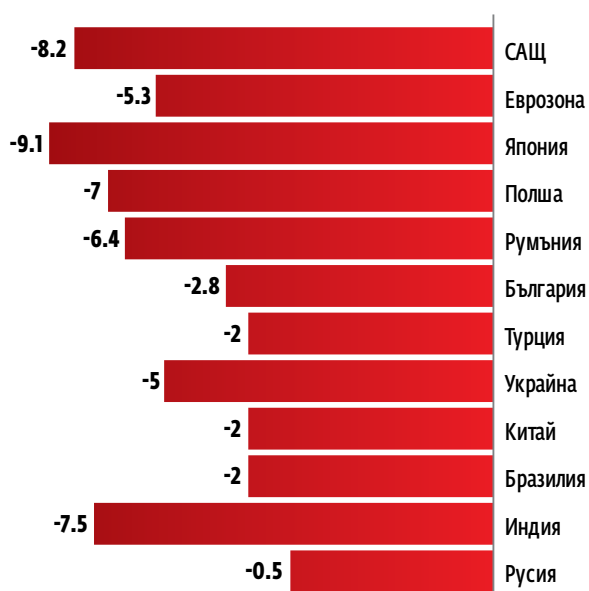
БВП

ИНФЛАЦИЯ

ФИСКАЛЕН БАЛАНС

лизира глобалната икономика

Двете страни на мегала

Стоките, които са деноминирани в долари, са по-конкурентоспособни, но пък това ще доведе до увеличаване на инфлационното напрежение, предупреждават финансистите. Засега ефектите от поевтиняването на долара се ограничават до валутните и отчасти стоките пазари.

А пазарът на акции е об-

лагодетелствен. Причината за поевтиняването на американската валута е, че инвеститорите очакват, че САЩ ще продължат да изкупуват активи - т.е. и да печатат пари. А това неминуемо ще провокира увеличаване на инфлацията в най-голямата световна икономика.

Засега ефектите от очакваното поевтиняване на долара се ограничават до валутните и отчасти стоко-

вите пазари, а пазарът на акции като цяло е облагодетелствен. Инвеститорите се надяват потокът от прясно напечатани пари да се влее в капиталовия пазар. Глобалният индекс на акциите е на най-високо ниво от фалита на Lehman Brothers насам.

Финансовото министерство на САЩ днес ще публикува доклад за полугодията, в който ще представи валутната ситуация.

Интервю Платон Монокрусос, ръководител на отдел "Изследване на финансовите пазари" в Eurobank EFG

Най-лошото от кризата е вече е зад гърба ни

Темата номер 1 на пазарите е дали и кога Федералният резерв ще приеме втори пакет от мерки в подкрепа на американската икономика

Господин Монокрусос, как оценявате финансовия пазар в текущата ситуация?

- Вече най-лошото е зад нас по отношение на глобалната криза. А проблемите с емитирания външен дълг на някои страни от еврозоната вече не е основен двигател на финансовите пазари. Фокусът на пазарите вече е насочен към това, което ще се случи по отношение на американската валутна политика. Темата номер 1 на пазарите е дали и кога Федералният резерв (американската централна банка - бел.ред.) ще приеме втори пакет от мерки, с които ще се опита да минимализира риска от дефлация. А и ще гарантира ръст на щатската икономика.

Все още съществуват ли сериозни рискове пред икономиките?

- В тази ситуация, при която Фед се очаква да продължи да налива пари в икономиката и доларът продължи да се обезценява. Това е добре за глобалните пазари на акции и за активите, които са емитирани на нововъзникналите пазари. Новата стратегия на САЩ за намаляване на количествените разходи може да има негативно въздействие върху долара. Има възможност от вложенията в долари да се извлече печалба, както и от курса EUR/USD.

Какви са прогнозите ви за лихвените нива?

- По отношение на политиката, свързана с лихвените проценти, очакваме Фед да продължи да поддържа същия рекордно нисък лихвен процент през цялата 2011 г. От друга страна, Европейската централна банка може да предприеме увеличаване на лихвените проценти към края на 2011 г.

Каква е ситуацията в Гърция сега?

- Твърдите мерки, които предприе гръцкото правителство, започнаха да променят отношението на инвеститорите към страната. През последните четири

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Визитка Математик и икономист

Платон Монокрусос е помощник генерален мениджър и ръководител на отдел "Изследване на финансовите пазари" в Юробанк И Еф Джи в Атина. Преди да се присъедини към екипа на банката, е заемал ключови позиции в няколко водещи финансови институции, сред които AVN AMRO и Bank of America. Монокрусос има бакалавърска степен по теория

на математиката, както и две магистърски степени по икономика и бизнес административна. Докторската си титла придобива в икономическия факултет на Атинския университет.

През последните няколко години Монокрусос е бил гост-лектор на многобройни икономически форуми както в Атина, така и в други европейски градове. Незови изказвания са цитирани от различни местни и международни финансови издания и информационни агенции.

седмици наблюдавахме съществено намаляване на поевтиняване на дълга на Гърция. Разликата между 10-годишните германски облигации и гръцките се намали с повече от 150 базисни точки през последните четири седмици. Надяваме се и на допълнителна компресия на спредовете, но всичко това ще е така, ако правителството продължи да се движи правилно. Ако тази стабилизация в страната продължи, това ще окаже положително въздействие върху банките в Гърция. Ще ги стимулира отново да започнат да дават кредити.

Положително влияние в Гърция има и Европейският фонд за финансова стабилност, който ни предостави 10 млрд. EUR. Този фонд беше създаден съвместно между МВФ и ЕС, чиято основа

роля е да предоставя капитал на банките, в случай че някоя от тях има проблеми с капитализацията си.

Напоследък все по-често се говори за консолидация на банковия сектор в Гърция. Какво е вашето мнение по този въпрос?

- Различни представители на правителството, както и самият премиер многократно споменаха за необходимост от консолидация на банковия сектор. До момента обаче няма потвърдена информация за развитие в тази насока. Това е въпрос, който ще бъде решен от ръководството на основните банки в Гърция. Уверен съм, че те ще постъпят по най-добрия начин. Това е много чувствителен въпрос и в Гърция има много спекулации по него.

Рагослава Димитрова

Васко Василев без цигулка...

Разговор за някои числа в класическата музика

Васко Василев не се нуждае от визитка. Въпреки десетките си отличия от международни музикални конкурси той изненадва и дори респектира със скромността си.

Напук на клишето световноизвестният цигулар наистина е гражданин на света. „Живее там, където е работата ми. Обожавам да пътувам, при моята професия е абсурд да живея на едно място,” казва той. Напоследък най-често се разкъсва между Лондон и Япония.

Преди броени дни Васко Василев навърши 40. Заради работен ангажимент няма време да отбележи рождения си ден с подобаващо парти, но затова пък е в България заради предстоящия му концерт с испанската група „Чамбао”. Концертът съвпада и с премиерата на автобиографичната му книга - „40”.

Писана от личния му PR Петя Иванова, книгата по думите на цигулара е „едно голямо интервю”, правено по време на репетиции, полети до Япония, Испания, Русия... В 3-хиляден тираж откровено са описани интересни случки и моменти от живота на младия виртуоз, който той смята за не съвсем стандартен.

Интервю

► **Колко от тези 40 години прекара в свирене?**

- Свирия от 36 години. Започнах на 4-годишна възраст. Като малък свирех повече - по 5-6 часа на ден. Понякога съм се упражнявал и по 8-10 часа.

► **Работата ти е свързана с постоянно пътуване...**

- Пътувам много и до различни страни. Преди някол-

ко години постигнах рекорд - три концерта в три различни страни в един ден. Имах концерт в Люксембург, в Белгия и в Холандия.

► **Колко цигулки имаш?**

- Имам само една, защото не мога да си позволя повече.

► **Защо?**

- Цените на цигулките са най-различни. Можеш да

► **Васко Василев твърди, че е експериментрал по всякакъв начин с класическата музика. За да не се превърне експериментът в клише, според музиканта е важно да не се правят копия**

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

си купиш от пазара за 10 лв., но можеш и да си вземеш много скъпа. Ако не се лъжа, един от последните модели на Guameri del Gesu' се предлага за 18 млн. USD. Моята е Amati. Правена е по същото време и на същата улица където е бил и Страдивариус. Цената ѝ е от порядъка на 1 млн. USD и я плащам вече 30 години.

► **Сигурно я пазиш много?**

- Не, цигулките са застраховани. Много по-евтино е да застраховаш една цигулка, отколкото хубав часовник или скъпоценност. Макар че са много скъпи, можеш съвсем спокойно да ги носиш в метро, самолет и цената на една застраховка на такъв инструменти е около 5000 USD на година.

► **Кой е най-големият ти хонорар?**

- Най-големият хонорар, ако го смятаме във време колко съм свирил, е 20 хил. USD за 2 минути.

” Вече 30 години плащам цигулката си

► **В коя държава се оценява най-високо твоята работа от финансова гледна точка?**

- Безспорно в Япония. Първо, защото държавата е далече и за да отидем там, разходите са по-големи. Второ, японците имат много висок стандарт на живот, по същия начин и билетите за концерти са много по-скъпи, съответно и хонорарите са по-високи.

► **Има ли бизнес в класическата музика?**

- Абсолютно! В Кралската опера в Лондон съм първи концертмайстор. Но освен това се занимавам и с нами-

ране на пари за операта, с организиране на специални концерти, които да доведат нови спонсори, да се достигне до нова публика. Операта в Лондон получава едва 35% от държавата, останалите са от спонсори. За сравнение Парижката опера получава 100% финансиране от държавата и зависи само от отпускания бюджет. България е на същия принцип, но трябва да се има предвид, че с по-малко средства се правят по-вехти и стари продукции, с не толкова добри певци.

Според мен английският вариант е един от най-добрите, защото по-голямата част от средствата идва от директни продажби и спонсори, а това създава сигурност. Ние правим повече, по-скъпи и по-интересни продукции от тези в Париж, въпреки че нямаме пълна държавна субсидия.

► **Разкажи повече за проекта с „Чамбао” и за**

предстоящия ви концерт.

- Това, което ще направим тук, го подготвям доста време - вече имаме 15-20 концерта в Испания. Винаги съм обичал фламенко, обичам много и „Чамбао”. С групата направихме оригинални аранжimenti на класическа музика в по-фламенко стил, които се надявам да се харесат на българската публика, защото знам, че „Чамбао” е доста популярна тук.

Даже записахме диск, но нямахме време да го миксираме. Най-вероятно ще го пуснем за онлайн продажби.

Елина Пулчева

1

► млн. USD струва цигулката на Васко Василев - Amati